

Foto: G. Thai

Foto: M. Metzger

Foto: M. Schubert • www.fuen.org

Foto: K. Jensen

Blå beretning 2014

SYDSLESVIGSK FORENINGS 38. LANDSMØDE
8. NOVEMBER 2014 I HUSUM

INDHOLD

Formandens beretning ved Jon Hardon Hansen	3
Beretning fra Kulturudvalget ved formand Bjørn Egeskjold	20
Beretning fra Teater- og koncertudvalget ved formand Hauke Paulsen	21
Beretning fra Årsmødeudvalget ved formand Gitte Hougaard-Werner	24
Beretning fra Billedsamlingsudvalget ved formand Erik Fredens	34
Beretning fra Danevirke Museum ved museumsleder Nis Hardt	37
Beretning fra Det Humanitære Udvalg ved formand Leif Volck Madsen	41
Statistikker Medlemstal, medlemsbevægelser, alders- pyramider, mødestatistik og de tilsluttede organisationers medlemsstatus	46
Regnskab	53
Grønt Regnskab	84

Formandens beretning ved Jon Hardon Hansen

Sydslesvig - vi gør Danmark lidt større og Tyskland en smule rigere

I de kommende år står mindretallet overfor den store opgave at skulle gøre en indsats for at sprede kendskabet til Sydslesvig i den danske befolkning.

Den nødvendige oplysningsindsats skyldes ikke mindst, at Grænseforeningens medlemstal, der i 1920 var oppe på 200.000, i dag er faldet til godt 12.000.

Sammen med Grænseforeningens dalende medlemstal svinder desværre også det folkelige bagland, der i snart 100 år har støttet sydslesvigerne økonomisk og nationalt ved at pleje de levende bånd hen over grænsen.

Også Sydslesvigudvalget har erkendt, at der må gøres noget og bevilligede derfor projektmidler på 2 millioner kroner til udviklingen af en nordvendt oplysningsstrategi, som SSF på vegne af Samrådet søgte om.

I begyndelsen af dette år præsenterede Bysted A/S, et kommunikationsbureau fra København, Samrådet for forskellige strategier under sloganet "Sydslesvig – Vi gør Danmark lidt større" for forskellige strategier, der med succes menes at kunne øge kendskabet til mindretallet under sloganet "**Sydslesvig – Vi gør Danmark lidt større**".

Bureauet foreslår, at der satses på flere mediemæssige platforme som dagblade, magasiner,

flyer, mail, TV, radio, internet, de sociale netværk, apps og meget mere.

Bysted anbefaler, at man ansætter en kommunikationskonsulent med kompetence inden for journalistik og mediekundskab til at sidde på Flensborghus tæt på Sydslesvigsk Presse-tjeneste, som i mange år har varetaget informations- og oplysningsopgaver på vegne af hele mindretallet.

Denne anbefaling var nogle organisationer i Samrådet ikke enige i. De så en fordel i, at konsulenten blev placeret på Flensborg Avis, hvor denne så kunne trække på mediehusets medarbejdere og dets etablerede netværk til det danske medielandskab.

Bureauet pointerede dog, at faren ved at placere konsulenten på avisen var, at denne ikke ville kunne arbejde selvstændigt og uafhængigt af dagbladets redaktionelle opgaver, forpligtelser og arbejdsprocedurer.

Projektmidlerne er ikke bevilliget til at ansætte en yderligere journalist på Flensborg Avis, men bevilliget til aflønning af en konsulent, der efter armslængdeprincippet skal sikres frie hænder til at omsætte kommunikationsstrategien.

Efter at den nye chefredaktør Jørgen Møllekær på et Samrådsmøde bekræftede Bysteds betænkeligheder, at konsulenten forventes at deltage i de daglige redaktionsmøder og i øvrigt skal virke under Flensborg Avis' logo, ændre-

des holdningen i Samrådet.

På et ekstraordinært formandsmøde i juni måned blev man endelig enig om en fælles model, der placerer den under SSF ansatte kommunikationskonsulent på Flensborghus, som leder af et nyt **Sydslesvigs Kommunikationscenter**.

På baggrund af den opnåede enighed søgte SSF inden sommerferien på Samrådets vegne Sydslesvigudvalget om at få udbetalt projektets restbeløb til ansættelse af en konsulent.

Desværre gav udvalget afslag på ansøgningen med den begrundelse, at Samrådets tackling af den foreslåede og forkastede implementeringsmodel "... afspejler tilsyneladende uoverkommelige modsætninger i Samrådet."

Disse modsætninger vurderer udvalget vil ikke sikre en kommende kommunikationskonsulent "... tilstrækkelig frihed eller tillid til at omsætte rapportens anbefalinger/pejlemærker ..."

Desværre fik den opnåede enighed i Samrådet med hensyn til omsætningen af en nordvendt oplysningsstrategi ikke nogen indflydelse på Sydslesvigudvalgets afgørelse.

Til trods for afslaget har Samrådet besluttet at nedsætte en styregruppe, der uden en kommunikationskonsulents medvirken, bliver sat til at kigge på, hvorvidt det er muligt på egen hånd at omsætte i det mindste nogle af Bysteds anbefalinger.

Grænseforeningen

– en uundværlig ven og samarbejdspartner

Én gang om året mødes Samrådet med Grænseforeningens hovedstyrelse. Således også i år på Flensborghus. På mødet debatteredes det aktuelle emne, nemlig udviklingen og omsætningen af en nordvendt oplysningsindsats.

I den afgåede formand Finn Slumstrups tid ændrede foreningen sin strategi fra at være en pengeindsamlende til at være en oplysende organisation.

Derfor har Grænseforeningen besluttet at bruge endnu flere ressourcer på oplysning ved at ansætte en informationschef på fuldtid, der skal omsætte en ny kommunikationsstrategi samt være ansvarlig redaktør for bladet Grænsen.

Den ny formand Mette Bock tilbyder Samrådet et samarbejde omkring den nødvendige opgave at oplyse danskere i Danmark om mindretallets eksistens. Her tænkes der specielt på en Kooperation mellem Grænseforeningens informationschef og en kommende sydslesvigsk kommunikationskonsulent.

I samarbejdet indgår ideen om, at tilbyde konsulenten en kontorplads på Peder Skrams Gade, for at sikre denne en logistisk nærhed til de landsdækkende medier i København.

Grænseforeningen

og venskabsforbindelserne

Desværre er det en kendsgerning at SSF-

distrikternes fadderskabs- hhv. venskabsforbindelser ligger noget underdrejet af den ene eller anden grund.

Det er ikke længere en selvfølge, at der til årsmødearrangementerne om fredagen og lørdagen er lokale grænseforeninger tilstede. Med andre ord er det ikke længere en selvfølge, at der fra talerstolen overbringes hilsenen fra det folkelige Danmark til det folkelige Sydslesvig.

Det er trist. For venskabsforbindelserne er med til at bevare den levende forbindelse til den danske befolkning. Dens medlemmer er med til gennem det personlige møde at sikre den uundværlige oplysning om og formidling af det at være dansk nord for grænsen.

Her er der behov for at gøre en indsats. Det store spørgsmål SSF og Grænseforeningen er stillet overfor er, hvorledes man kan motivere mellemgenerationen på begge sider af grænsen, dem mellem 30 – 55 år, der er optaget af arbejde, familie, venner og individuelle fritidsinteresser, at engagere sig i et grænseoverskridende kulturelt samvirke.

Denne opgave er mindst lige så vigtig i fremtiden som upersonlige oplysningskampagner om mindretallet.

Mindretallet i DR 1 og DR 2

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at både Sydslesvigudvalget, Grænseforeningen og Sydslesvigsk Forening sammen med Sam-

rådet havde håbet på, at markeringen af 150-året for slaget ved Dybbøl ville øge de danske mediers interesse for livet i grænselandet i dag.

Dette ønske er delvist blevet opfyldt men langtfra som man kunne have forventet. Derfor var det glædeligt, at der den 1. september var fuldt hus i den store sal på Flensborghus. Mange var kommet for at møde skuespilleren og komikeren Jan Gintberg.

Han var kommet til Sydslesvig for at lave en udsendelse om mindretallet til hans eget kendte og meget populære program 'Gintberg på kant'. I denne sammenhæng altså '**Gintberg på kant med Sydslesvig**', som blev vist i primetime på DR 1 i oktober måned.

I løbet af 45 minutter præsenterede han på en satirisk, spids, men dog kærlig humoristisk måde Sydslesvig for en stor seerskare derhjemme i Danmark.

Indirekte er mindretallet på, når den landsdækkende TV-kanal DR 1, viser Ole Bornedals TV-serie '**1864 – Hjerter bløder i krig og kærlighed**' fra den 12. oktober og 8 søndage frem. Serien, som er den dyreste drama-produktion i Danmark, fejrede premiere på Alsion i Sønderborg den 7. oktober.

I den her sammenhæng skal også nævnes dokumentarfilmen '**De glemte danskere**', produceret af Lars Feldballe, Studiefabrikken og Arkivet ved Dansk Centralbibliotek, der blev

vist på DR 2 en sen aften i sommers for en næppe særlig stor seerskare. Der arbejdes på, at udsendelsen også kan vises på TV2s regionalprogrammer samt på den tyske kanal NDR.

Produktionen, som Sydslesvigudvalget har støttet med projektmidler, trak mange interesserede og nysgerrige sydslesvigere af huse til filmens premiere på Flensborghus i foråret.

Den fik en blandet modtagelse. Meningerne var delte i mindretallet, der både roste og kritiserede den for at være alt for melankolsk. En film, en del kritikere tvivlede på, kunne samle masserne foran de danske TV-apparater.

Weekendavisens anmelder Johanne Mygind konkludere, "at 'De glemte danskere' alt i alt er en lidt langsom og samtidig overfladisk film om en spændende problemstilling."

Nordvendt oplysning uden for kameraets søgelys

I al den stræben efter at opnå TV-mediernes interesse, må man ikke glemme, at der foregår en masse oplysning om mindretallet i Danmark uden for kameraernes søgelys.

Dette sker i al beskedenhed bag den store scenes kulisser. Hvor mange lokale grænseforeninger, menigheder, højskolegrupper, oplysningsforbund, pensionistforeninger, skoler og kommunalpolitikere besøger ikke årligt mindretallet for at høre om livets gang i grænselandet. Hvor mange foredrag holder sydslesvigere ikke

rundt omkring i hele Danmark for at orientere om livet i Sydslesvig.

Hvor mange Sydslesvigudstillinger har SSF ikke sammen med lokale grænseforeninger inviteret til på biblioteker, rådhus, indkøbscentre og rejsemesser rundt omkring i byerne og købstæderne i Danmark.

Et vigtigt stykke oplysningsarbejdet løfter mindretallet eksempelvis også ved dets aktive tagen del i Kulturnatten på Christiansborg med en udstilling, informationsstand, underholdning og ikke mindst samtaler med de mange mennesker, der kigger forbi.

I samarbejde med Grænseforeningen er SSF på banen til Folkemødet på Bornholm for at informere og diskutere med folketingspolitikere og ganske almindelige borgere, der kommer forbi teltet for at orienteres eller for at deltage i paneldebatterne om mindretalsanliggender.

Uden for kameraernes søgelys gør generalsekretæren et stykke oplysningsarbejde, når han én til to gange om måneden fra SSFs kontor på Christiansborg plejer kontakten til folketingspolitikerne. Informationsmøderne suppleres med nyhedsbrevet "Sydslesvig Aktuelt" og mindretallets "Sydslesvig Magasin", der sendes til samtlige 179 folketingsmedlemmer.

Nævnes skal også Dansk Skoleforenings samarbejde med Grænseforeningen omkring oplysningen af danske gymnasieelever og

studerende om grænselandet via elev- og kulturambassadørordningen.

Grænselandets fire mediehus

En vigtig søjle i det oplysende arbejde rettet mod nord, er det grænseoverskridende samarbejde dagbladene Jydske Vestkysten, Der Nordschleswiger, SHZ og Flensborg Avis er indgået.

Disse fire aviser har givet hinanden lov til at bringe "konkurrentens" gode historie i eget blad i under hensyntagen til visse gensidige journalistiske aftaler. Gennem trykning af en artikel fra Flensborg Avis i for eksempel i Jydske Vestkysten når man ud til mindst 150.000 læsere, der abonnerer på dagbladet p.t.

Apropos rigsdanske dagblade: Her har den enkelte sydslesviger selv muligheden for at gøre opmærksom på, at der findes et mindretal, ved aktivt at gå ind i den danske samfundsdebat.

Men det kræver naturligvis, at mindretalsborgeren følger med i, hvad der rører sig på den politiske, kulturelle, kirkelige og folkelige scene i Danmark.

Fortrolighed med forholdene i Danmark forudsætter, at man lytter til dansk radio, ser dansk TV og læser danske aviser, hvis ikke på tryk så dog i det mindste online.

Fhv. medlem af det daværende Seksmandsudvalg Torben Rechendorff har sikkert fat i en

pointe, når han siger, at uvidenheden går begge veje. Også sydslesvigeren er udfordret med hensyn til at være orienteret om, hvad der rører sig i Danmark.

Knækker de kulturelle, historiske, politiske, nationale og følelsesmæssige bånd mellem Sydslesvig og Danmark, fordi man glemmer at rette sin opmærksomhed hen over grænsen, da smuldrer det danske fundament, mindretallet bygger på.

Mindretalsrådet

- Tysklands nationale mindretals løftestang

Mindretalsrådet fik i januar måned lejlighed til at hilse på forbundsrepublikkens nye mindretalskommitterede Hartmut Koschyk.

Repræsentanterne for de fire nationale mindretal i Tyskland fik indtryk af, at man i Koschyk har fået udnævnt en kommitteret, der vil opnå noget på det mindretalspolitiske område.

Med den ny mindretalskommitterede, der siden 1990 sidder i forbundsdagen, har man fået en god talsmand, lobbyist og aktør i forhold til de politiske beslutningstagere på forbundsplan.

Hans credo lyder, at mindretallene ikke skal tolereres af flertalsbefolkningen, men anerkendes af dem.

20 år sprogpagt

Den 5. november 1992 underskrev en lang række europæiske lande sprogpagten, deri-

blandt Danmark og Tyskland. I forbindelse med sprogpagtens 20-års jubilæum besluttede forbundsdagen i 2012 at markere dette med en sprogkonference, som holdes i november i år i Berlin under overskriften "Charta-Sprachen in Deutschland – Ein Thema für alle!"

Protector for konferencen er forbundsdagspræsident Norbert Lammert, mens det er Hartmut Koschyk, der sammen med mindretalsrådet indbyder til konferencen.

En af de helt store politiske opgaver i den her sammenhæng er at bevidstgøre ikke kun Forbundsrepublikken, Slesvig-Holsten, Brandenburg og Sachsen, men også EU om, at sikringen af den sproglige mangfoldighed ikke mindst afhænger af, at politikerne og kommissærerne i Bruxelles vedstår, at de nationale mindretalsprogs beskyttelse ikke kun er et nationalt, men i allerhøjeste grad også et europæisk anliggende.

Kontaktudvalget

Kontaktudvalget under forbundets indenrigsministerium mødtes i det tidlige forår på Slesvig-hus. Her kunne SSF og SSV orientere den ny mindretalskommitterede Hartmut Koschyk og udvalgets øvrige medlemmer om mindretallets situation og udvikling.

SSVs landsformand gjorde status over det forgangne år 2013, der var præget af en positiv udvikling. Ikke mindst forfatningsdomstolens afvisning af CDU-ungdomsafdelingens klage

mod SSVs fritagelse fra 5 pct. spærregrænsen vakte tilfredshed.

Ligeledes kunne Flemming Meyer med glæde orientere om, at de danske skoleelever atter finansielt er ligestillet med de tyske elever, og at Skoleforeningens udgifter til elevtransport finansieres.

For at undgå, at mindretallets skoleforening under en anden regering end den nuværende atter trues af nedskæringer, arbejder SSV på, at de danske skolers ligestilling med de offentligt tyske implementeres i delstatens forfatning.

FUEN

I anledning af 150-året for slaget ved Dybbøl afholdtes FUEN kongressen på den dansk-tyske grænse. For første gang var det to mindretal og ikke ét, der sammen med FUEN stod som indbyder.

Kongressen gav det dansk-tysk-frisiske grænseland en enestående chance for at præsentere sig selv og den mindretalsmodel, der har sikret et fredeligt mellemfolkeligt samliv, som mange af kongresdeltagerne kun kan drømme om, der dagligt lever med spændinger, chikaner og undertrykkelse af deres kulturelle og sproglige egenart.

Med rette kan man her i grænselandet tale om, at kulturkampen er afløst af en fredelig sam eksistens, hvor de kulturelle og sproglige forskelle lever og trives side om side uden i gen-

sidig respekt for hinandens forskelligheder.

Et af emnerne på FUEN kongressens dagsorden var det europæiske Mindretallenes Hus, der skal lægge hus til budskabet om, at ”**Mindretalspolitik er fredspolitik**”.

Men for at denne vision - et europæisk Camp David i Flensborg - kan realiseres, kræver det politisk støtte fra både København, Kiel, Berlin og Bruxelles.

Hvis FUEN, som fyldte 65 i år, fortsat skal løse opgaven som en fredsskabende NGO for sine næsten 100 medlemsorganisationer, må bevilningerne til finansiering af FUENs sekretariat og drift af et europæisk Mindretallenes Hus institutionaliseres.

Desværre er det endnu ikke lykket FUEN at få EU-Kommissionen til at indse, at mindretalsanliggender ikke bare er et nationalt, men i allerhøjeste grad et europæisk anliggende, hvorfor der burde pålægges én kommissær mindretal og mindretalssprog som sit ansvarsområde.

Derfor har FUEN i begyndelsen af året klaget til EU-domstolen i Luxembourg, og bedt den om at tage stilling til, hvorvidt EU-Kommissionen kan unddrage sig et ansvar for de mange europæiske regioners ve og vel, eller med rette overlade problemstillingen udelukkende til nationalstaterne.

Uheldigvis bekræfter også den efter EU-valget

nyudpegede Kommission med 28 kommissærer, som formanden Jean-Claude Juncker har samlet i september måned, at der ikke skal laves om på det forhold.

Men det kan selv Kommissionen ikke komme uden om at erkende. Europa befinder sig i et tidehverv. På den ene side er der visionen om dannelsen af ”De Forenede Stater i Europa”. På den anden side dukker der overalt separatistiske bevægelser op, der med deres krav om national selvbestemmelsesret skaber geopolitiske konflikter, der truer freden på det europæiske kontinent, også i europæiske regioner, der hører til EU.

Landdagspræsident og bypræsident på Flensborghus

Ifølge sine vedtægter varetager SSF overordnede mindretals- og kulturpolitiske interesser til gavn for helheden. Nogle gange på egen hånd, andre gange i et tæt samarbejde med SSV eller relevante mindretalsorganisationer.

I forbindelse med den parlamentariske aften i landdagen i Kiel omkring markeringen af 1864 den 6. februar, aftaltes der med **landdagspræsident Klaus Schlie** et genbesøg på Flensborghus.

I en afslappet og venskabelig atmosfære informeredes landdagspræsidenten om SSFs struktur, ansvarsområder og mindretallet som sådant. Det grænseoverskridende dansk-tyske samarbejde blev tematiseret som et vigtigt om-

råde, der skal styrkes og udbygges bl.a. ved inddragelse af de to mindretal nord og syd for grænsen.

Landdagspræsidenten kom selv ind på, at han i 2010 havde stemt for nedskæringerne på skoleområdet. Men han konstaterer i dag med tilfredshed, at vi er kommet et godt og rigtigt skridt videre hen imod ligestilling af de danske elever.

Og som formand for Slesvig-Holstens forfatningsudvalg bakker han SSVs bestræbelser op om, at ligestillingen af de danske elever nedfældes i delstatens forfatning.

Besøget efterlod et indtryk af en landdagspræsident, der ser mindretallene i sin delstat som en berigelse, en styrke og en merværdi, der har en positiv indflydelse på den erhvervs-mæssige og kulturelle udvikling i Slesvig-Holsten.

Ligesom Mindretallenes Hus blev drøftet med Klaus Schlie, blev fredsprojektet også drøftet med Flensborgs **bypræsident Swetlana Krätzschmar**, der ligeledes bakker visionen op om.

Hun selv stammer fra Ukraine og så gerne, at Flensborg opnår status som de nationale europæiske mindretals hovedstad, der både huser FUENS sekretariat, det europæiske INTERREG-projekt Mindretallenes Hus i Nørregade og ECMI i Kompagniporten.

Samrådet

Samrådet har i det forgangne år bevist Sydslesvigudvalget, mindretallet og sig selv, at det kan nå frem til konsensus-beslutninger.

Sydslesvigudvalget har i flere omgange opfordret Samrådet til at koordinere foreningernes og organisationernes **budgetansøgninger**.

Dette er endelig lykket i år, takket være en fælles vilje til samlet set at holde sig til den proklamerede fremskrivningsprocent i Danmark.

Alle parter i Samrådet har været parate til at bøje sig og vise hensyn til enkelte medlemmers behov for at fremskrive med en højere procent-sats end den, Sydslesvigudvalget har meldt ud som øvre grænse.

Sydslesvigudvalget har tilbudt Samrådet **kon-sulentbistand** med henblik på muligheden for at finde rationaliseringsgevinster.

Foreløbig er det SdU, Centralbiblioteket og SSF, der ønsker at tage imod en uvildig undersøgelse af drift, forenings- og organisationsstruktur.

Det er ikke usandsynligt, at der kunne opnås en del besparelser ved samkøring af løn- og finansbogholderi, fælles ejendomsadministration, vognpark, IT, indkøb og energiaftaler.

Endvidere er Samrådet enig om at gennemføre en fælles konference om et **Sydsles-vigting**.

Hele konferencen står og falder med, om det folkelige Sydslesvig tager imod dette tilbud og deltager i diskussionen og debatten om, hvorvidt mindretallet skal udvikle en ny organisationsstruktur med et af medlemmerne valgt parlament, der skal tage sig af mindretallets overordnede anliggender.

I mellemtiden har SdU på det første møde efter sommerferien i Samrådet præsenteret et helt konkret forslag til en **Sydslesvigsk regionsmodel**, hvor et regionsråd på 31 medlemsvalgte personer tager beslutninger på vegne af hele mindretallet.

Regionsmodellen vil blive præsenteret på Sydslesvigting-konferencen i det nye år og indgå som et forslag til drøftelse.

Jaruplund Højskole

Jaruplund Højskole hører mere eller mindre ind under Samrådet, idet de tre medlemsbårne foreninger Skoleforeningen, SdU og SSF er repræsenteret i højskolens bestyrelse sammen med Foreningen af Folkehøjskoler i Danmark (FFD) og Sønderjysk Skoleforening.

Man har som bekendt i foråret kunnet læse i Flensborg Avis, at dialogen mellem højskolens bestyrelse og Skoleforeningens styrelse var gået i hårdknude i forbindelse med uoverensstemmelser omkring ansættelsesproceduren af en ny højskoleforstander.

Et konstruktivt forligsmøde i maj måned, som

Skoleforeningen havde indbudt til, resulterede i en forligstekst indeholdende otte punkter, der formulerede en køreplan omkring ansættelse, profil, struktur og fremtid, alle parter kunne skrive under på.

I mellemtiden er der sket det glædelige, at der er fundet en efterfølger for Dieter Paul Küssner. Karsten B. Dressø har været ansat som ny højskoleforstander siden 1. oktober. SSF ønsker ham hjertelig tillykke med stillingen samt held og lykke med udviklingen af højskolen.

Der skal ikke herske nogen som helst tvivl om, at Jaruplund Højskole er en vigtig søjle i formidling af dansk og nordisk livssyn og frisind.

Højskolen er en uundværlig institution, hvad angår formidlingen af og oplysningen om Sydslesvigs danske historie og de særlige vilkår, som mindretalsborgere i et grænseland lever under.

Højskolen er efter reoveringen og udbygningen blevet til et moderne conferencecenter, forsamlings- og kulturhus beliggende som bekendt i meget smukke omgivelser.

Stedet burde kunne tiltrække endnu flere kursister, besøgende og lokale borgere, danske som tyske, end hidtil. Tiltrække mennesker, der ønsker at opleve noget af det mest danske, man kan forestille sig, nemlig det folkelige fællesskab på en højskole uden for Danmark, der vil livsoplyse høj som lav.

Integrationspolitik

2012 oprettede Skoleforeningen og SSF et **integrationsudvalg**, som har udarbejdet et udkast til en fælles integrationspolitik for mindretallet. Dette udkast er i skrivende stund til høring blandt Samrådets medlemmer med henblik på drøftelse i plenum sidst på året.

Integrationsindsatsens særlige målgruppe er de nye forældre, der uden en dansk-sydslesvigsk, rigsdansk eller national frisisk baggrund løbende optages i mindretallet.

For at fremme integrationen har udvalget formuleret en række konkrete anbefalinger, som alle mere eller mindre handler om at etablere et fintmasket netværk mellem vuggestue-, børnehav-, skolepersonale på den ene side og foreningsfolk på den anden side.

En tæt formaliseret kontakt mellem pædgoger, lærer og foreningsmedlemmer er den løfte-stang, der kan være med til at hjælpe de nyoptagne til hurtigere at føle sig hjemme i det danske mindretal.

Udvalget anbefaler forskellige ordninger, der menes at kunne fremme integrationen ind i et institutions- og foreningsliv, der bygger på danske traditioner, danske værdier, danske omgangsformer og en "dansk" omgangstone.

Et samarbejde omkring en foreningsambasador- og en mentorordning, suppleret med fælles introduktionsarrangementer, skal oplyse

og bevidstgøre de nye om, at mindretallet lever en så dansk hverdag som muligt i en i øvrigt tysk omverden.

Nøglen til mindretallets danske verden er frem for alt det danske sprog. Her gælder det at tilbyde forskellige og varierede intensive sprogkurser spredt ud over hele landsdelen. Denne vigtige opgave udviklers der ideer til.

1864 – igen og igen

Slaget ved Dybbøl den 18. april 1864 er et særligt afgørende og konstituerende år for dannelsen af nationalstaten Danmark, da den dansk-tyske helstat sank i grus og hertugdømmerne tilfaldt Preussen-Østrig.

Efter 400 års fredelig sameksistens i Slesvig, Holsten og Lauenborg under en dansk konges samlende vinger, blev den nationale opvågning i det 19. århundrede årsagen til, at førhen fredelige naboer blev hinandens fjender.

150 år efter det tabte slag på banken må vi i 2014 glæde os over at kunne konstatere, at grænselandets fjender atter er blevet til venner.

Det er lykkedes flertallene og mindretallene gennem en lang og sej proces i løbet af tre-fire generationer at kæmpe og tale sig frem til en dansk-tysk mindretalsmodel, der er forbilledlig i Europa.

Grænselandet er på vej til et for hinanden, der indebærer et tæt grænseoverskridende dansk-

tysk samarbejde til gavn for Region Syddanmark og Slesvig-Holsten.

For at markere og bekræfte de gode og venskabelige relationer mellem Danmark og Tyskland har SSF og det tyske mindretal sammen med Folketinget i løbet af 2014 inviteret til fire dansk-tyske parlamentariske aftener: I landdagen i Kiel, i den danske ambassade i Berlin, i den danske kirke i Bruxelles og på Christiansborg i København under overskriften ”**Det dansk-tyske grænseland – en inspiration for Europa**”.

I forbindelse med de parlamentariske aftener vist Folketingets vandreudstilling ”**Fjendskab og forsoning – det dansk-tyske grænseland fra 1864 til 2014**”, som Sønderborg Slots direktør Carsten Porskrog Rasmussen har været hovedansvarlig for.

Både for formanden for BDN Hinrich Jürgensen og formanden for SSF bød disse aftener på en enestående lejlighed til at orientere danske, tyske og europæiske politikere om, hvorledes mindretallenes anerkendelse og ligestilling, byggende på Bonn-København erklæringerne fra 1955, har resulteret i en grænselandsmodel, Danmark og Tyskland kan være stolte af.

18. april 2014 på Dybbøl

Arrangementerne i forbindelse med markeringen af 150-året for slaget ved Dybbøl fandt sit naturlige højdepunkt langfredag den 18. april. Et arrangement, Region Syddanmark var

hovedansvarlig for.

Under den militære ceremoni ved de danske og preussiske soldaters mindelund, hvor Danmarks forsvarsminister Nikolai Wammen og Tysklands nu fhv. ambassadør Michael Zenner talte, blev der lagt kranser af bl.a. Dronning Margrethe og Prins Henrik, regionsformand Carl Holst og ministerpræsident Torsten Albig.

Ved den efterfølgende civile ceremoni i Kongeskansen talte dronningen, statsminister Helle Thorning-Schmidt, den tyske ambassadør og Torsten Albig, der oven i købet sluttede sin tale på dansk med en metafor for, hvor vigtigt det er at blive ved med at arbejde hårdt på at styrke samhørigheden og samarbejdet over grænsen. Citat: ”I dag kan vi se, at hjertebånd også vokser henover nationale skel. I dag er det ikke frø af ugræs, der fyger henover hegnet, men kimen til de smukkeste blomster og de frugtbare planter. Dem skal vi dyrke.”

Alle taler pointerede den positive udvikling i grænselandet mellem flertallene og mindretallene. Forsvarsministeren udtrykte det meget poetisk ved at tale om, at fortidens synder ikke er noget, nutidens sønner skal lide under end-sige gentage i en tid, hvor det dansk-tyske forhold syd som nord for grænsen og på tværs af grænsen aldrig har været bedre.

Danevirke

I forbindelse med markeringen af 150-året for krigen i 1864 har der naturligvis været en hel

del fokus på Danevirke og selvfølgelig afholdt en lang række arrangementer.

Ikke mindst **fodmarchen** den 1. februar fra Danevirke til Dybbøl, som 1000 hovedsagelig danske soldater deltog i til minde om den danske hærs rømning af forsvarsvolden, vakte mediernes opmærksomhed.

Et arrangement under overskriften ”**Skole og historie**” resulterede i, at næsten 700 elever fra de danske skolers 5. og 6. klasser fik lejlighed til at stifte bekendtskab med Danevirke og få et indblik i, under hvilke vilkår krigen 1864 blev ført.

Det, der engang var et værn og en vold mod alt fremmed og ikke mindst en mur mod det tyske, har mindretallet omformet til en bro mellem dansk og tysk. En bro, som historikere og arkæologer nord som syd for grænsen er med til at befæste ved deres samarbejde omkring formidlingen af stedets historie.

En historie, som man i dag kan datere helt tilbage til tidsrummet omkring 450-500 e. Kr., takket være de seneste udgravninger ved ”**Porten til Norden**”.

Planen med hensyn til det sensationelle fund - porten til den nordiske verden - er at gøre den tilgængelig på en synlig og illustrativ måde indenfor en museal ramme for stedets besøgende.

Den store vision er, at Danevirke sammen med Hedeby og andre mindesmærker fra vikingetiden anerkendes som **verdenskulturarv**.

Island, Norge, Letland, Tyskland og Danmark har indsendt en fælles ansøgning på flere hundrede sider til UNESCO i januar i år. I september var repræsentanter for UNESCO på besøg i Hedeby og ved Danevirke for at besigtige kulturarven med henblik på en endelig vurdering af ansøgningen. I forbindelse med et orienteringsmøde havde såvel generalkonsulen som generalsekretæren lejlighed til at motivere projektet.

Et positivt svar ville bekræfte Danevirke i at være det store fyrtårn, det allerede er nu. Men det er klart, at såfremt Danevirke anerkendes som verdenskulturarv, vil stedet blive til en uvurderlig turistattraktion, der vil tiltrække mange flere mennesker, end det er tilfældet nu.

Sprogpolitik

Den sproglige mangfoldighed i Slesvig-Holsten er et enestående særkende i forhold til alle andre delstater i forbundsrepublikken.

Udover højtysk tales de tre mindretalssprog dansk, frisisk og romanes samt regionalssprogene plattysk og sønderjysk.

Denne kulturelle rigdom gælder det om at beskytte og fremme helt i overensstemmelse med sprogpagtens ånd som Danmark og Tyskland har ratificeret.

Når det så er sagt, er det ikke nogen hemmelighed, at mindretalenes sprog i Slesvig-Holsten hverken er særligt synlige eller hørbare i det offentlige rum.

Det forhold vil delstatsregeringen sammen med kommunerne gøre noget ved i forbindelse med udarbejdelsen af en aktiv sprogpolitik, som ikke mindst koalitionspartneren SSV har været med til at skubbe i gang. Målet er, at mindretals-sprogene ligestilles med flertalssproget tysk.

Ligestilling sikres bl.a. ved, at mindretalsborgerne tilkendes retten til at anvende eget sprog i forvaltningen og for domstolene samt retten til at fremlægge aktstykker på eget modersmål for myndighederne.

Også flersprogede byskilte og flersproget skiltning på landsdelens offentlige bygninger er på agendaen.

Selvom både Bonn-København erklæringerne og den europæiske sprogpagt tilsikrer regional- og mindretalssprogene beskyttelse samt fremme i det offentlige rum høres som sagt dansk, frisisk eller romanes nærmest slet ikke i radio og TV.

Men delstatsregeringen i Slesvig-Holsten er nu i færd med at ændre medieaftalen. Man ønsker at tildele fem lokale kommercielle hhv. ikke-kommercielle radiostationer en permanent FM frekvens.

I et hørings svar afgivet af SSF til ændringen af medieloven har kulturforeningen anbefalet, at de radiostationer, der sender i regioner, hvor der er hjemmehørende mindretal, forpligtes til også at bringe radioprogrammer på mindretals-sprogene.

Delstatens aktive sprogpolitik lægger op til mange positive tiltag, der helt sikkert vil fremme synligheden og ligestillingen af mindretals-sprogene i delstaten på sigt. Men der vil sikkert være tiltag, der ikke bliver nemme at omsætte.

De indre linjer i Sydslesvigsk Forening

Både SSF's vedtægtsbestemte udenrigspolitiske opgaver omhandlende overordnede mindretals- og kulturpolitiske spørgsmål og den indenrigspolitiske forpligtelse at fastholde og udvikle det tætte samarbejde med alle mindretallets foreninger og organisationer både inden for og uden for Samrådets rammer, er en stor ressourcekrævende udfordring.

Men Sydslesvigsk Forenings absolutte kerneområde er og bliver dansk kulturformidling. Dansk kunst, musik, teater, foredrag, film og litteratur er det daglige input, der fastholder og minder mindretallet om, at det er et nationalt mindretal, hvis bånd til Danmark er livsnerven.

SSFs stående udvalg servicerer på bedste måde distrikterne og amterne sammen med general- og amtssekretariatene med det nyeste, dansk kultur har at byde på ved siden af klassikerne.

Kulturplejen er den tredje største post i kulturforeningens budget næst efter ejendomsforvaltningen og administrationen. Det kan ikke være anderledes, hvis mindretallet vil være en levende, moderne og genkendelig dansk folkegruppe uden for Danmarks grænser.

Man må i den sammenhæng ikke glemme, at kulturtilbuddene ikke kun henvender sig til SSFs medlemmer, men til hele mindretallet, omend forventningen naturligvis er, at alle mindretalsborgere er medlemmer af den brede, folkelige kultur- og bekendelsesforening.

Foreningens støt stigende medlemstal siden 2006 nærer drømmen om, at alle dansksindede i Sydslesvig en dag som en selvfølge er medlemmer af SSF.

Det stigende medlemstal helt apropos skyldes ikke mindst det tætte samarbejde mellem SSF-distrikterne og Skoleforeningen.

Men også satsningen på familiearrangementer for forældre og foreningsmedlemmer og café-møder, som tilbyder noget for alle generationer, er med til at vise vejen hen imod et forpligtende medlemskab.

Tiltag som "Dansk dag" på Cornelius Hansen-Skolen eller "Familieaktivitetsdagen" på Hans Meng-Skolen, hvor mindretallets foreninger får lejlighed til at informere de nye om sig selv, er med til at hjælpe de nye ind i den danske verden og gøre dem bevidste om, hvor bredt organi-

seret det danske er.

Men også amtskonsulenternes ageren rådgivere, iværksættere og fødselshjælpere i forhold til distrikternes bestyrelser og institutionernes ledere er med til at skabe sammenhængskraft mellem skole og forening og dermed fremme det naturlige behov for at være en registreret del af mindretallets kulturelle hovedorganisation.

Årsmøderne

Årsmøderne er den stærke manifestation af de ubrydelige bånd, der eksisterer mellem Danmark og Sydslesvig.

Disse nationale bånd ihukommer Dronningen hvert år, når hun sender sin personlige hilsen til de danske syd for grænsen. En hilsen, der minder hele den danske befolkning om, at kongeriget har et mindretal. En hilsen, der giver de dansksindede en følelse af at være en del af rigsfællesskabet.

Under mottoet "**Sydslesvig - en dansk fortælling**" blev mindretallet og vore venner i Danmark inviteret til ikke færre end 44 møder og friluftsarangementer rundt omkring i landsdelen.

Årsmøderne er det bedste bevis på, at mindretallets medlemmer kan sammen. De mange arrangementer vidner på en fremragende måde om, at det brede folkelige dansksindede fællesskab bygger på et konstruktivt samarbejde

på tværs af Sydslesvigs mange organisationer både i hverdagen og til højtiderne.

Qua det gode og tætte samarbejde på lokalt plan rundt omkring i landsdelen, præsenterer mindretallet sig både indad- som udadtil som en aktiv og levende folkegruppe, der bygger på et sammenhold og en solidaritet, der styrker det danske fællesskab.

Hvor engageret og godt organiseret både SSFs folkevalgte og ansatte er i samspil med de andre foreningers medlemmer, dokumenterer også Flensborg Avis i tekst og billeder på allerbedste måde med årsmødeavisen om søndagen og mandagsudgaven dagen derpå.

Og så er årsmøderne naturligvis mindretallets folkemøde, som danske politikere og Grænseforeningsfolk deltager i for at bestyrke os i, at Danmark ikke har glemt at holde fast i Sydslesvig og Sydslesvig ikke glemt at holde fast i Danmark.

Mikkelberg

- center for nordisk kunst og cricket

Mikkelbergfondens bestyrelse, i hvilken SSF er repræsenteret ved formanden og 2. næstformand Steen Schröder, er gået i gang med at udarbejde en ny vision for stedet, helt i stifteren Henry Buhls ånd.

Mikkelberg har altid været et fyrtårn for nordisk kunst. Det skal det blive ved med at være. Det skal fortsat være et mødested, hvor nordiske

maler, billedhuggere, forfattere og musiker møder mindretals- og flertalsborgere til gensidig inspiration omgivet af en helt speciel og smuk naturgrund, der indbyder til forskellige slags udendørsarrangementer.

Mikkelberg, et Nordens Hus, der med spændende kunststillinger, koncerter og sydslesvigske folkemøder skal invitere mennesker ind til æstetiske oplevelser og/eller debatter og foredrag om kunst og kultur.

Udfordringen er at få Mikkelberg som kunst- og cricketcenter til at stråle ud over marsk og gest med et koncept og et indhold, der både rummer det elitært finkulturelle og det folkelige brede udtryk.

Forsamlingshusene

Foreningens forsamlingshuse danner rammen omkring mange aktiviteter og sammenkomster. De er uundværlige små danske oaser i det sydslesvigske landskab, hvor distrikterne kan dyrke det kulturelle fællesskab i fortrolige og hyggelige rammer.

Det er dog ikke nogen hemmelighed, at mange af vore huse, både egne og dem, som SSF har indgået en brugeraftale med Skoleforeningen om, trænger til både at blive renoveret og moderniseret, så de kan fremstå som attraktive mødesteder for den unge generation.

Den fredede bygning **Skipperhuset** i Tønning og den bagved liggende bygning, der huser

stedets soveafdeling, trænger til en kærlig hånd.

Dybbøldagsindsamlingen i år går til køb af møblement til Skipperhuset. Men det er besluttet, at så snart der atter kan søges projektmidler i Berlin, de såkaldte BKM-midler, skal de investeres i Skipperhuset.

Én af de helt store økonomiske opgaver, SSF i de seneste år har kunnet løfte takket være en bevilling fra Sydslesvigudvalget og Slesvig by, er **Slesvighus**. Fra at have været en grim ælling fremstår bygningen i dag som en smuk svane.

Der er dog et lille men, for man er ikke helt færdig med at renovere og ombygge huset, idet det gamle hotel Skandia, der udgør den tredje byggefase, venter på at blive taget i brug.

Gottorp amt har udarbejdet et koncept for 1. og 2. sal, der skal rumme et aktivitetshus for de unge i Slesvig. I Flensborg Avis har man kunnet læse om de unge i mindretallet, som er husvilde.

De mangler et mødested, hvor de uforstyrret kan dyrke deres ungdomskultur. SSF støtter amtets fondsansøgning desangående.

Biblioteket har per 31. december i år sagt sit lejemål op på Slesvighus. Det skyldes pladsproblemer. Man mangler det dobbelte af kvadratmeter, hvorfor man flytter ind i Slesvig Ansgar.

Flensborg Avis har signaleret at ville flytte fra 1. sal ned i det tidligere bibliotekslokale, mens SSV i Slesvig har lagt billet ind på Flensborg Avis' tidligere lokale.

I begyndelsen af året sagde Slesvig byråd nej tak til kulturministerens tilbud om at placere Landestheater på Hesterberg. Byens beslutning har vakt en del bekymring hos medlemmerne af Gottorp amtsstyrelse, idet man frygter, at Landestheater vil leje den store sal på Slesvighus ud over året 2016.

Lejekontrakten mellem SSF og Landestheater ophører sommer 2015. Dog indeholder den en optionsret, der giver teatret ret til at forlænge lejemålet med et år indtil 2016.

Selvom det betyder, at amtet og distrikterne må vente med frit at råde over den store sal, må man ikke glemme, at huslejeindtægten finansierer husets drift. En udgift, som vil belaste SSFs budget efter lejemålets ophør sommeren 2016.

Fremadrettet må foreningen sammen med ejendomsudvalget mere generelt kigge noget nærmere på alle forsamlingshusene. Det kan bl.a. ske i forbindelse med en drøftelse af foreningsudviklingen.

TAK

Der skal takkes.

Tak til mindretallets gode samarbejdspartnere, det være sig Sydslesvigudvalget, generalkonsulen, Grænseforeningen samt Slesvig-Holstens og forbundsrepublikkens mindretalskommitterede.

Et år efter mit valg til SSFs formand har jeg et særligt behov for at takke vores generalsekretær samt alle foreningens ansatte på og uden for Flensborghus for god og professionel indsats, hjælp og støtte.

En stor tak skal der også lyde til alle de ulønnede ude i amterne og distrikterne. Ildsjælene, der frivilligt har forpligtet sig til at gøre en vigtig indsats for et levende og engageret dansk mindretal.

Hvad var Sydslesvigsk Forening, ja, hele mindretallet, uden dem!

I skal have mange tak.

20 Beretning fra Kulturudvalget ved Bjørn Egeskjold

Dette er min anden beretning for hovedstyrelsen, og jeg har lovet at gøre den kort.

Vi har igen kunnet stille en bred vifte af arrangementer rundt om i distrikter og amter, og selv om vi har holdt os rigtig pænt inden for budgettet, har vi i princippet ikke givet afslag på ansøgninger. Med hensyn til skævvridning i fordeling af midler kan jeg kun sige, at vi jo tager stilling til ansøgningerne og har som sagt kunnet imødekomme alle korrekte ansøgninger. Via vores konsulent Boris Erben og økonomiafdelingen arbejder vi fortsat konstant på hele tiden at have oversigt over vores økonomi, og det ser godt ud. Mængden og størrelsen af ansøgninger gør, at vi ikke ser ud til at være i fare for overskridelser.

Dermed kan vi også fortsætte det gode samarbejde, vi f.eks. har med mittendrin-koncerter om danske kunstnere, arbejdet med jazz på Flensborghus, der som sædvanlig er i god gænge med fin publikumsopbakning, og vores koncerter er ifølge Knud Ramm-Mikkelsen afviklet fint og flot. Ellers kan han måske supplere, hvis der er spørgsmål til det område.

FolkBALTICA

FolkBALTICA er også noget, vi støtter en lille smule op om, og det er netop blevet afviklet med et meget flot program. Jeg havde selv fornøjelsen af at deltage i åbningskoncerten i Alsion med et fantastisk ungdomsorkester og en uopførelse med Palle Mikkelborg.

Årsmøderne

Omkring årsmøderne støtter vi koncerterne ved friluftsmøderne, og vi støtter dockyard-festivalen.

Spil-Dansk-Dagen

Spil-Dansk-Dagen er også en af de tilbagevendende begivenheder, vi støtter, så vi kan være med til at præsentere en bred og solid deltagergruppe med deres musikalske bidrag.

Fyrtårne

Vi har stadigvæk blikket rettet mod det, vi kalder fyrtårne. Vi holder øje med, hvad der rører sig, men vores tanke er at finde noget à la Kim Larsen, der kunne trække et vældigt stort publikum. Men sådanne koncerter er som regel også ret bekostelige. Det er svært at finde nogen, der kan hamle op med det i bred folkelig forstand og samtidig er så kendt hernede som Kim Larsen. Vi må holde øjnene åbne, og vi har overvejet én som Rasmus Seebach, men nu får vi se. Det skal jo også være kunstnere, som er på tour og som har tid, så man kan få dem, uden at de skal have særpris.

Vi arbejder også på at udvikle et opfølgingsværktøj, så vi kan få feedback på enkelte arrangementer, ikke på alle. Der kan være arrangementer, hvor vi gerne vil se, hvordan det egentlig gik. Det og infomateriale om, hvordan man ansøger om tilskud har vi arbejdet meget med. Ellers er vi åbne for ansøgninger og gode ideer og tilskyndelser.

Tak for opmærksomheden.

Beretning fra Teater- og koncertudvalget 21 ved Hauke Paulsen

Sæsonen 2013-14, som vi netop er ved at afslutte, kom rigtig godt fra start. Selv brochuren var årsag til at folk roste os for det fine valg, der var truffet for den sæson, og selv farven fandt sine venner. Jeg har før sagt, at det ikke var mit valg, den næste brochure bliver i turkis, den har jeg haft lidt mere indflydelse på. Selv om begejstringen ikke var lige stor for alle forestillinger, holdt den sig hele sæsonen igennem.

Teatersæson 2013-2014

I Slesvig lagde Jesper Lundgaard ud med sin fortolkning af Elvis' sangskat. En fantastisk aften med de gode gamle sange, og med en fantastisk stemning på og foran scenen kom der gang i danseskoene hos unge og gamle. Kunstneren fandt efterfølgende mange rosende ord for publikum, selv om der sagtens kunne have været flere end de 112 mennesker, der fandt vejen til Slesvighus den sensommeraften.

Den 22. oktober strandede Fregatten Jylland i Mølledammen i Flensborg. Selvfølgelig skulle vi have den forestilling med på programmet som optakt til 1864. Det var lidt tidligt, men vi kunne ikke få den på et senere tidspunkt. Selv om det var en af de større økonomiske poster i udvalgets valg, troede vi på, at det var den helt rigtige satsning med en god besætning med Stig Rossen i spidsen. Kun 289 tilskuere var sådan set den mindste skuffelse - hverken spil, sang eller historien kunne leve op til de store forventninger, vi havde i kølvandet på den præsentation af forestillingen, vi havde fået i Flensborg året forinden.

Ugen efter kunne 214 tilskuere opleve folke-teatrets forestilling "I vores bus er glæde". En lidt tynd historie, som var teatrets forestilling i anledning af deres 50 års jubilæum og som skulle være et potpourri af gode gamle kendte melodier, hvad det også var. En reception i forlængelse af det nævnte jubilæum rundede en fin aften af.

Thy Teaters forestilling "Vi elsker thaidamer" kunne ikke lokke mere end 35 tilskuere til et lidt tomt Husumhus. Oplevelsen blev ikke bedre af, at forestillingens humor havde svært ved at nå sammen med tilskuernes.

Det Kongelige Teaters fortolkning af "Madame Butterfly" i en kammeropera var en oplevelse i særklasse. Det lille tremands-orkester spillede fantastisk til et velspillende og -syngende ensemble. Så 340 tilskuere kunne gå hjem med følelsen af at have været med til en helt specielt vellykket aften.

Danseteater er ved at udvikle sig til en hel succeshistorie i Slesvig. 257 tilskuere var med til en helt fantastisk præstation af Dansk Danseteater den 24. januar i år. Forestillingen "Stormen" bød på de helt store følelser med fart på og ledsaget af Agnes Obels nyeste sange. En forestilling, der resulterede i flere minutters standing ovation. Selve forestillingen varede knapt nok så længe.

Komediateatrets forestilling "Færdig med fyrre" bød på et humoristisk og kritisk syn på livet på den anden side af de 40. 256 tilskuere havde

lyst til at se i spejlet på en sjov og interessant måde.

Edith Piafs sidste år gav Landsteatret et indblik i med forestillingen "Spurven – Piaf" på Stadttheater den 30. januar. Et gensyn med mange kendte og knapt så kendte melodier fra et knapt så kendt liv imellem genialitet og livets latter. 283 tilskuere var med til denne tankevækkende ekskurs.

I samarbejde med Det Humanitære Udvalg viste vi den 12. februar folketeatrets "Konger, slyngler og helte". En moderniseret samling af Shakespeares værker præsenteret i en kortvarig forestilling, og som 55 tilskuere var med til i den kendte englænders samvær.

Også i år var godt 110 tilskuere med til Upper-cut Danseteatrets forestilling "One" i Husumhus den 17. februar.

Café Livas "Fuck" var mod forventning årets minusrekord. Kun en snes tilskuere fandt vejen til Nibøl Danske Skole for at se stykket om livets udfordringer. Også Folketeatrets "Verdens lykkeligste folk" solgte under forventning med knap 200 publikummer, og forestillingen selv var heller ikke særligt overbevisende.

Den 24. marts spillede Svalegangen "Kvinder" i Stadthalle i Egernførde. Én af årets satsninger rent geografisk, der kunne lokke godt 100 mennesker til fjordbyen. Til gengæld var forestillingen en stor succes - den hæsblesende

tur gennem nutidens kvinders liv på jagt efter lykke, mænd og plastisko i børnehaven var af alle inklusive ensemblet blevet vurderet som en stor oplevelse.

"Der er udsolgt" var beskeden, når man op til forestillingen "Ronja Røverdatter" ønskede flere billetter. Folketeatret spillede den kendte historie for 500 begejstrede små og store børn.

"Bare en gang til Preben" var mottoet til årets sæsonafslutning. 90 publikummer så og hørte om og fra Preben Kaas' liv og virke, efter de var blevet præsenteret for den kommende sæsons program og inden SSF bød på et mindre traktement i anledning.

I mandags oplevede godt 250 publikummer folketeatrets forestilling "Den stundesløse" på Stadttheater. Og så var sæsonen slut på teater-siden. Vi har kun en familiekoncert tilbage med SSO den 13. juni i Deutsches Haus, som jeg håber mange af jer har mulighed for at deltage i.

Sønderjyllands Symfoniorkester

Sønderjyllands Symfoniorkestrets koncerter er stadig vores problembarn. Og der er kommet fokus på det også fra orkestrets ledelse. Orkestrets markedsstrategi udvides til det nordlige Tyskland, hvor SSF er med på sidelinjen. At det nye program byder på lidt færre forestillinger, er dog ikke nogen direkte følge heraf. Det skyldes nærmere almene ændringer, der står på. Som noget nyt kommer den nye sæson til at byde på koncerter med mindre ensembler,

som jeg jo har nævnt. Sæsonen startede dog ikke med en klassisk koncert med SSO den 27. september, hvor Dansk-tysk selskab af Musik-venner af 1998 gav en jubilæumskoncert i anledning af sit 15-års jubilæum med Trio con Brio på Flensborghus - en fantastisk og sympatisk koncert i verdensklasse for næsten 200 tilhørere.

Sønderjyllands Symfoniorkesters første koncert var i Det Tyske Hus med godt 180 tilhørere, og ugen efter nød knap 60 personer orkestret i Husum. Enblæserkoncert i Nibølbød på en særlig hyggelig oplevelse i den smukke Christuskirke med 84 tilhørere. Julearrangementerne var dog helt ok besøgt. Børnejulekoncerten med 338 og julegalakonserten med 379 tilhørere gav de besøgende et ekstra boost til julestemningen.

I det nye år gav Sønderjyllands Symfoniorkester den første koncert i Skt. Nikolaj Kirke i Egernførde. På trods af en klassisk koncert i Stadthalle på samme tidspunkt fandt næsten 100 tilhørere vejen til kirken og fik en vidunderlig mesterkoncert. 282 tilhørere i Deutsches Haus den 30. januar i selskab med Strauss og Schumann var en af de bedre besøgte koncerter. Selv om den store sal jo sagtens kunne have rummet nogle flere. Også gymnasiekonserten kunne trække godt 280 tilhørere til Idrætshallen, og i sidste måned fandt 150 tilhørere vejen til Nordfrieslandhalle i Læk. Alt i alt er der stort potentiale for udvikling på området, men både SSO og vi er opmærksomme på problemet og søger sammen løsninger og muligheder.

Dansk-tysk børneteaterfestival

Som det sidste vil jeg nævne det grænseoverskridende arbejde i forhold til børneteaterfestivalen, som løber af stabelen 25.-30. september i år. Efter at vi sidste år af økonomiske grunde var nødt til at skubbe, så vi kunne tiltrække lidt flere økonomiske midler vil jeg lige minde om den dato, hvis i planlægger at lægge konferencen på det tidspunkt. I alt oplevede 2.438 teaterforestillinger i vores regi. Det er langt mindre end vores forening. Vi har på grund af den stramme økonomi og store sparekrav også kun kunnet tilbyde færre forestillinger. På trods af den nævnte økonomi landede vi økonomisk blødt. Netop på grund af en aflysning fra Peter Schaufuss Balletten kunne vi få det til at køre rundt og på den måde opfylde FU's ønsker.

Udvalget har fundet frem til et program til den kommende sæson og håber, at vi så småt kommer op på et øget antal forestillinger igen.

Tak for opmærksomheden. Jeg håber, vi ses på spillestederne.

24 Beretning fra Årsmødeudvalget ved Gitte Hougaard-Werner

Blankt indrømmet – da jeg vågnede den 23. maj 2014, årsmødefredag, var jeg næsten gået i brædderne. Vejret kunne ikke have været værre. Det var mørkt, selvom klokken var 5.30, det lynede og tordnede, og hagl så store som bordtennisbolde slog mod ruden. Mit humør sank under frysepunktet, og jeg var klar til at aflyse årsmødeweekenden. Så mange flittige sydslesvigske elever, børnehavebørn, frivillige og aktive fra forskellige institutioner og foreninger havde knoklet i så lang tid for at stable mange små og store møder og årsmødefester på benene - og så det vejr! Det var simpelthen ikke til at bære.

Ingen årsmøder, ingen beretning, men så galt gik det ikke. Vejret blev bedre og tilmed godt, i hvert fald lørdag og søndag, og årsmøderne kunne afholdes for 90. gang, og denne gang under mottoet ”Sydslesvig – en dansk fortælling”.

Der blev afholdt i alt 43 møder, deraf 16 om fredagen, 23 om lørdagen og 1 møde udover de 3 friluftsmøder om søndagen. Overalt blev der fortalt videre på den fortælling, der præger os her i grænselandet og i det danske mindretal. Gæster fra nord og syd kom for at være en del af fortællingen og for at opleve og tage del i vore aktiviteter og fester.

Tak

Fra udvalgets side skal der lyde en stor tak til alle, der har været med til at gøre weekenden til en stor fest, og dermed har været med til at

manifestere vores tilhørsforhold til det danske og Danmark og givet gæster fra nær og fjern gode oplevelser og fortællinger med hjem.

Men forud for denne ene weekend ligger et langt arbejdsår, som jeg nu vil beskrive nærmere.

Motto

Udvalgets arbejdsår starter stort set lige efter, at årsmøderne er færdige. Faktisk prøver vi allerede at fastlægge en retning for de næste årsmøder, inden årets weekend løber af stables. På evalueringsmødet 2013 gav vi således udtryk for, at vi i år ville kæde mottoet sammen med 150-året for slaget ved Dybbøl, uden at 1864 dog skulle blive altdominerende. Både på mødet og i avisen opfordrede vi til at komme med forslag til et motto. Skulle forslaget tilmed medføre det endelige motto, ventede en middag til den heldige. Desværre var det kun meget få, der kom med et bud og slutendelig blev det udvalget selv, der fandt på mottoet.

”Sydslesvig – en dansk fortælling” blev det til, og det bekendtgjorde vi på landsmødet og satte samtidig startskuddet for alt andet arbejde, både i udvalget, i amter og distrikter. Vi synes selv, at det var et fint motto, der både kunne ses med de historiske briller, men også gav mulighed for at drøfte, hvad fortællingen indeholder i dag og hvad der skal fortælles i fremtiden.

Plakat

Allerede længe inden landsmødet havde

grafikeren Christian Prasno fra SSFs og SdUs Copy & Layout-afdeling meldt ud, at han rigtig gerne ville prøve kræfter med opgaven om at lave en årsmødeplakat. Vi mødtes derfor tidligt, endda inden mottoet var offentliggjort, for at præsentere Christian for udvalgets tanker.

Udvalget ønskede, at plakaten skulle genspejle 1864 som et af pejlemærkerne i den danske fortælling både nord og syd for grænsen. Desuden talte vi også om Dybbøl Mølle, evt. som vandtegn med noget aktuelt foran, om møllevinger og mange andre spændende ideer og forestillinger. Desuden nævnte vi folkeafstemningen 1920, som også fik afgørende betydning for mindretallet, og den fortælling, vores eksistens bygger på helt op til nutiden, altså 2014. Christian fik ellers frie hænder til at eksperimentere med de mange ideer, udvalget gav ham med på vejen.

Ved næste møde kom Christian med mange forskellige udkast, men der var straks ét, der vandt udvalget gunst, både i farvevalg og stil, og med enkelte stilistiske ændringer kunne vi meget tidligt i forløbet præsentere hovedstyrelsen for årets plakat.

Plakaten skal "læses" nedefra: Den danske fortælling starter før 1864. Den okseblodsrøde farve henviser til krigene, der prægede tiden omkring 1864. 1864, nederlag og tab, griber ind i tiden efter, der dog bliver lidt lysere og afgøres med folkeafstemningen 1920. Dette symboliseres ved den orange farve. Den mere sikre, sta-

bile og lysere tid frem til 2014 genspejles af den gule farve, der igen strækker sig ind i den hvide fremtid, den åbne og ukendte fremtid, vi selv skal være med til at sætte farve på. Her sluttes ringen til det med hvidt fremhævede motto, den danske fortælling, der starter før 1864 og stadig fortælles.

T-Shirts

Udover den flotte plakat i et retro-moderne look med det fine farvevalg og dens enkelthed, kom Christian med et flot udkast til årets T-shirt i en neutral farve, brevhoved og FDF-mærke. Stilistisk var de tilpasset plakats enkelte elementer og vi var klar til at gå i produktion rigtig tidligt. Prisen kunne endda holdes på 5 euro både for voksen- og børnestørrelsen, og med en fin reklameplakat og demo-T-shirts på alle sekretariater resulterede dette da også i lidt flere bestillinger i år. I alt blev der solgt 444 T-shirts. Det kunne altid være flere, men da vi kun får dem produceret, som der er bestilt, er der ikke noget stort underskud, der skal dækkes.

Udvalget var derfor godt tilfreds og takker både Christian for det fremragende stykke arbejde og sekretariaterne for deres ekstra indsats med bestilling, betaling og udlevering af T-shirts.

Skemaer og budget

De sædvanlige ønskeskemaer og inspirationslisten blev sendt ud til amtssekretariaterne lige efter landsmødet, hvorfra de skulle fordeles ud til de enkelte arrangører. Fristen for afleveringen var 3. februar. Derefter gik sekretariatet i

gang med at booke og fordele underholdning, orkestre og talere i samarbejde med udvalget. Det er et stort stykke arbejde, som vi synes, er lykkedes godt.

Vi har dog fået nogle meldinger om, at vi har været sent ude med tilbagemeldingerne af de enkelte underholdningselementer og talere. Dette kan desværre ikke altid undgås, da der er underholdning og talere, der først melder sent ud, at de kan komme. Så snart noget er faldet på plads, bliver det meddelt til amtet/distriktet og tilføjet på hjemmesiden.

Desforuden måtte vi konstatere, at 21 ud af 43 distrikter først har meddelt deres ønsker efter deadline. Der indkom skemaer både i slutningen af februar, i marts og april, hvoraf den sidste indgik den 29. april. Dette kan skyldes mange forskellige ting, men medfører selvfølgelig en sen booking og måske ikke det ønskede.

Vi har evalueret på problemet og er blevet enige om, at ønskeskema og den nye inspirationsliste bliver lagt ind på hjemmesiden allerede nu, dog UDEN det aktuelle motto, som først bliver bekendtgjort på næste landmøde. Så er det allerede nu muligt at tage den med til et bestyrelsesmøde og få snakket tingene igennem. Efter landsmødet kræver det så ingen ekstra møder for at få udfyldt skemaet og sendt det til udvalget. Til gengæld bestræber vi os på at melde aftaler m.m. ud hurtigst muligt - det lover jeg.

En god nyhed under dette punkt er, at vi ved hjælp af den genaktiverede brugerbetaling og fælles bestræben på at overholde de økonomiske rammer, som det ser ud nu, kan overholde vores budget. Der er stadig tid til den 15. september, som er fristen for indsendelse af regninger, og derefter kan vi afslutte vores regnskab. Det gælder dog stadig, at de regninger og udgifter, der gøres gældende, skal være godkendt af udvalget forinden.

Tak for jeres hjælp og indsats. Vi synes, at vi alle har fået mange gode møder og mange gode oplevelser for pengene!

Møder med de tre friluftsmødeudvalg

Vi har igen haft vores fælles koordinerings- og idémøder med de respektive friluftsmødeudvalg. Vi lod os efter aftale invitere til et møde, og sammen gennemgik vi skelettet for møderne og kiggede på budget/omkostningerne. I Slesvig haltedede samarbejdet med Rendsborg/Egernførde lidt, og vi anbefalede derfor, at man lavede et mindre friluftsmødeudvalg uafhængigt af de to amtsstyrelser, men selvfølgelig med tilknytning til samme. Vi ser frem til at høre nærmere og blive inviteret til møder med alle udvalg til næste år.

Tak for jeres indsats med disse vigtige samlingsmøder om søndagen.

Underholdning og andre arrangementer

Der har været mange flotte underholdningselementer både købt underholdning, men sær-

ligt også underholdning ved vore egne elever og børnehavebørn. Det er dejligt, da det skaber et medejerskab af vore fælles årsmøder.

Her kan jeg kun anbefale et tidligt og tæt samarbejde med skoler og børnehave og andre organisationer og foreninger, da dette er forudsætning for gode fælles årsmøder med talstærkt fremmøde. Hvis børnehavebørn og elever er en integreret del af møderne, skaber vi tidligt en forståelse for, at årsmøderne er noget, man er en del af og har ejerskab i, noget man simpelthen ikke vil gå glip af og tager familien med til.

I år har man i Flensborg by, Flensborg amt og Sydtønder amt haft glæde af stomp-workshops med Jesper Falch. Disse skulle så munde ud i et underholdningselement på friluftsmødet i Flensborg, hvilket blev en stor succes og så rigtig godt ud.

Så skulle der være brug for professionel hjælp/instruktør til skole- og børnehavebørnenes underholdning, er vi gerne behjælpelige med det. Den derudover købte underholdning kan vi ikke undvære, og er gennemgående blevet evalueret som godt, egnet og vellykket. Det, der er anbefalet af distrikterne, er tilføjet inspirationslisten til næste år, men derudover tager vi gerne imod ideer, tilskyndelser og nye anbefalinger.

I forbindelse med årsmøderne er der blevet afholdt andre arrangementer, der også er en del

af den danske fortælling i Sydslesvig. Her skal nævnes udstillinger både på Biblioteket, Aktivitetshuset, Danevirke Museum og på Mikkelsberg. Desforuden har SdU inviteret til "Scenen er din" på Ladelund Ungdomsskole, der har været sangaftner og koncerter, diverse grillaftner og årsmøde i samarbejde med det historiske værksted i Lyksborg. Slutendelig har der været utallige årsmødegudstjenester i hele Sydslesvig. Tak til alle, der har været med til at arrangere, hjælpe eller har deltaget i disse arrangementer.

FDF'erne

Der skal også lyde en stor tak til de utallige FDF-orkestre, der igen har fundet vejen til Sydslesvig, og samtidig skal der lyde et stort velkommen til to nye orkestre. Vi håber, at I har nydt mødet med det sydslesvigske og har mod og lyst til at komme igen til næste år. Et enkelt nyt orkester måtte alligevel melde fra. Men også der fandt Katrin Koch og Boris Erben en løsning, så ingen skulle undvære ønsket musikalsk ledsagelse.

FDF har fået en ny koordinator, Marianne Ovesen, der har været en rigtig god samarbejdspartner for Katrin og løbende har sendt oversigter, status og informationer. Hun har også været med til at lave enhederne til opstillingsplanen til det store optog søndag aften. Alt i alt et lovende samarbejde med mange positive tiltag og effektivisering. Marianne var også med til evalueringsmødet i Slesvig.

Et enkelt sted har der været misforståelse omkring et planlagt optog, hvor det viste sig, at orkestret ikke kunne marchere. Det vil være tilføjet på det nye ønskeskema, om man ønsker optog/march, så vi ikke grundet misforståelser må sløjfe samme.

Alt i alt har FDF'erne ikke kun deltaget i enkelte distriktsmøder, men har været en del af friluftsmøderne og afslutningsvis gennemført det store optog til Søndertorv med en fin fælles afslutningskoncert som et fint punktum for årsmødeweekenden. Alle har igen modtaget et FDF-mærke til deres forbundstrøjer som tegn på, at de også er en del af vores årsmødefortælling.

Talere

Som sædvanlig har vi inviteret repræsentanter fra det politiske Danmark til at deltage i vore årsmøder. Desværre var det ikke helt så mange ministre, der fandt vejen i år, hvilket skyldes sammenfald med andre arrangementer og EU-valget. Til gengæld var Folketinget inklusive Sydslesvigudvalget, Landdagen i Kiel, Region Syddanmark, Grænseforeningen, Slesvig-Ligaen, Danmarks-Samfundet, Forening Norden og egne foreninger og institutioner bredt repræsenteret rundt omkring på talerstolene. Vi er glade for den interesse, der blev udvist og håber, at der efterfølgende vil blive fortalt om dejlige oplevelser i Sydslesvig.

Vi kunne byde velkommen til Folketingets formand Mogens Lykketoft (S) og EU-kommissær

Conny Hedegaard. Samtlige medlemmer af Sydslesvigudvalget med formand Benny Engelbrecht (S), medlemmerne Martin Henriksen (DF), Lotte Rod (RV), Pernille Vigsø Bagge (SF) og Kim Andersen (V) var repræsenteret samt folketingsmedlemmerne Flemming Damgaard Larsen (V), Jesper Petersen (S), Henrik Dam Kristensen (S) og fhv. minister og næstformand for venstre Kristian Jensen. Desuden deltog fhv. minister og fhv. medlem af Sydslesvigudvalget Torben Rechendorff, Regionsrådsmedlem Jens Møller fra Region Syddanmark og formanden for udvalget for dansk-tysk samarbejde i Region Syddanmark Hans Phillip Tietje. Og ikke mindst Grev Ingolf og grevinde Sussie.

Fra Kiel kunne vi byde velkommen til landdagspræsident Klaus Schlie og justits-, kultur- og europaminister Anke Spoorendonk (SSW) samt Sönke Rix fra forbundsdagen i Berlin. Desuden til borgmestrene Michael Eichhorn, Dr. Arthur Christiansen og Jörg Sibbel.

Fra Grænseforeningen kunne vi hilse den nye formand Mette Bock velkommen, derudover 1. næstformand Jens Andresen, 2. næstformand Jørgen Bruun Christensen, fhv. minister Knud Enggaard, Ole Wistrup og generalsekretær Knud Erik Therkelsen. Slesvig-Ligaen var repræsenteret ved formanden Flemming Radsted Madsen, Karsten Madsen, Anne Oesterle og Horst-Werner Knüppel. Yderlige deltager var formanden for Foreningen Norden Svend Kohrt, fungerende formand for Danmarks-Samfundet Erik Fage-Pedersen og

landsledelsesmedlem Søren Ib Cruys-Bagger. Desforuden forfatter Karin Johannsen-Bojsen, Reimer Stollberg, landsgildemester Helmuth Werth og kommunaldirektør Svend Erik Møller fra Tønder.

Ligeledes har vi kunnet glæde os over talere fra egne rækker. Her kan nævnes: Flensborg Avis ved sin nye chefredaktør Jørgen Møllekær. Skoleforeningen ved formand Per Gildberg, fhv. skoleinspektør Anne-Margrete Jessen, børnehaveder Birthe Überleer, lærer Carsten Hagemann og fhv. ungdomsskoleforstander Wolfgang Dibbern. Kirken ved pastor Jakob Ørsted, pastor Nikolaj Steen og pastor emer. Leif Volck Madsen. SdU ved Inger Marie Christensen. SSF var repræsenteret ved formand Jon Hardon Hansen, 1. næstformand Gitte Hougaard-Werner og 2. næstformand Steen Schröder, fhv. formand Dieter Paul Küssner, amtsformand Peter Kreutzer og medlem af Teater- og koncertudvalget Tine Bruun Jørgensen.

Vi kunne også byde velkommen til en række ungdomstalere. Her nævner jeg Max Kahrman, Rachel Scheele, Rebecca Mogensen, Finn Kjærsgaard, Marlene Christiansen, Mads Lausten, Lis Petersen, Majbritt Petersen, Mette Nielsen, Lene Wietz og Peter Gründer.

Tak til alle talere og til dem, der overbragte en hilsen og ikke er nævnt her. En særlig tak skal der lyde til de unge, der måske har stået på en talerstol for første gang. Også en tak til alle lyttere, der har taget godt imod ved de enkelte

møder og udvist den nødvendige opmærksomhed, når vore talere gik på talerstolen.

Debatmødet

Det åbne debatmøde er en fast del af vores årsmødeprogram. Mødet afholdes på Flensborghus lørdag kl. 10 med efterfølgende frokost frem til kl. 12.30, så gæster, der skal til eftermiddagsmøder, kan nå at være fremme til tiden. I år beklager vi en spærring af motorvejen i sydgående retning og andet vejarbejde, som blev til hindring for en del gæster.

Overskriften for dette års debatmøde var "En grænselandsfortælling" med fokuspunkter som Danmarks nationalhistoriske udvikling set fra tiden før og efter 1864. Hvordan står det til med den nationale identitet i en tid, hvor sprog- og kulturgrænser bliver mere og mere flydende? Har nationale mindretal i Europa fremover en berettigelse eller forstyrrer de freden? Er anerkendelse og ligestilling af mindretal ikke netop grundlaget for fredelig sameksistens i et flerkulturelt område?

Debatmødet i år indledtes af to menings-tilkendegivelser, først ved SSFs formand Jon Hardon Hansen og derefter for første gang ved årsmøderne fra BDNs formand Hinrich Jürgensen fra det tyske mindretal i Sønderjylland. Hinrich startede på sønderjysk, men talte derefter på tysk. Efter de to indlæg fulgte et foredrag ved prof. dr.phil. Steen Bo Frandsen om "Grænser som chancer". Derefter var det tid til supplerende kommentarer og spørgsmål fra publikum og de to debatdeltagere. Ordstyrer ved arran-

gementet var som sædvanligt generalsekretær Jens A. Christiansen. Det var en fin og spændende debat og en lækker frokost.

Tak til personalet på Flensborghus og til alle deltagere ved debatmødet.

Tal og statistik fra møderne

Der var omkring 15.000 deltagere ved de mange årsmødearrangementer.

Hjemmesiden www.syfo.de, der bl.a. indeholder de helt aktuelle informationer og ændringer, blev besøgt flittigt. Således steg tallet med mere end 2.000 klicks, og i følge eksperterne tegner årsmøderne for over 800 af disse. 20,5 procent deraf klikker sig ind fra Danmark.

Dannebrogssflaget, der blev sendt af sted fra friluftsmødepladsen i Flensborg, landede i Marslev, 13 kilometer øst for Odense. Den har således tilbagelagt en strækning på godt 110 km luftlinje fra Flensborg til Fyn. Familie Rasmus Pedersen meddelte fundet allerede den 26. maj om morgenen og har efterfølgende fået tilsendt en boggave som tak.

Pressen

Vi har været godt tilfreds med mediedækning af de enkelte møder, både i form af artikler, TV- og radioindslag og internet. TV Syd var til stede ved møder i Flensborg, Jernved, Lyksborg og friluftsmødet i Slesvig. P4s lyttere fik fornøjelsen af statsminister Helle Thorning Schmidts hilsen i anledning af årsmøderne allerede fredag den

23. maj kl. 9.15. Mandag den 26. maj var der en længere reportage med sammendrag fra møderne på P1 kl. 20.03. Det er også muligt at lytte til dem på www.dr.dk/p4.

Flensborg Avis fik igen trykt en årsmødeudgave med uddrag og billeder fra møderne fredag og lørdag. Årsmødeavisen blev uddelt ved de 3 friluftsmøder og fulgte med som tillæg i mandagens udgave, der så havde enkelte elementer fra friluftsmøderne med. Mandagsavisen sendes ud til alle ligesom torsdagsavisen. Det er et kæmpe ekstraarbejde og en særlig udgift, som vi siger tak for.

Der kunne altid være mere, særligt hvis man spørger de enkelte distriktsmøder, men af hensyn til plads og muligheder er det kun uddrag. Til gengæld er det muligt at se mange flere billeder på avisens hjemmeside under "billedhjul", og som noget helt nyt har det været muligt at lægge små film ind på Sydslesvigtube via avisen. Der er lavet fine videos, som det godt kan betale sig at kigge på.

Den fine nedtællingskalender på forsiden af avisen i dagene op til årsmødeweekenden har også været med til at skærpe opmærksomheden for weekendens komme.

Årsmødeudgaven af KONTAKT kom den 8. maj og fortalte om weekendens mange arrangementer og indeholdt midtersider med detaljeret program for hele weekenden, lige til at tage ud og putte i tasken.

Udvalget havde i henhold til årets motto ønsket et indslag med forfattere og foredragsholdere Hanne Reintoft fra København og Karin Johannsen-Bojsen fra Flensborg, der begge kom med gode bidrag til Sydslesvig – en dansk fortælling. En særlig tak til Hanne og Karin for deres bidrag til fortællingen.

Desforuden stor tak for godt samarbejde og en flot udgave af årsmødekontakt til Jette Hanisch og Bernd Engelbrecht.

Søndagen inden årsmøderne bragte Jydske-Vestkysten en stor artikel om årsmøderne med interview af årsmødeudvalgets formand og generalsekretær Jens A. Christiansen. En fin information til vore venner nord for grænsen. Tak til Poul-Erik Thomsen for et hyggeligt interview, en flot artikel og gode facts. Tak til Ulrik Pedersen for de sjove og talrige billeder.

Evalueringsmødet

Vi afholdt vores sædvanlige evaluerings- og perspektiveringsmøde på Slesvighus tirsdag den 24. juni. Vi havde inviteret alle institutioner og foreninger til at sende repræsentanter til mødet. Desværre var der ikke så mange til stede, men de 25 fremmødte fik rigeligt lejlighed til at komme med tilkendegivelser, ris og ros, og der var en god debat. Vi havde i år valgt årsmødeudvalgsmedlem Christiane Christiansen til at fortælle om sine oplevelser rundt om årsmøderne, hvorefter ordet var frit, så andre kunne fortælle om deres oplevelser, erfaringer og komme med kritik eller tilskyndelser til udvalget.

Overskriften ”Der skal marcheres mere til årsmøderne” i Flensborg Avis efterfølgende kan være lidt misvisende. Debatten gik på, at man ønskede flere deltagere ved de enkelte optog, ikke nødvendigvis flere optog i løbet af weekenden. Her kunne man i Slesvig fortælle om et nyt tiltag, der kunne få flere med i optoget. Især børnefamilier og ældre har hidtil valgt turen fra, da man også skal gå tilbage til bilen efter mødet. Man havde derfor fået en aftale med et lokalt taxafirma – med tilknytning til mindretallet – om at tilbyde gratis shuttle-service fra friluftsmødepladsen til Hiort Lorenzen-Skolen mellem kl. 17 og 20. SSF har betalt et meget lille beløb for denne service, og det har vist sig at være en god idé, som man vil fortsætte med i de kommende år.

Desuden var der idéer som børnepasning ved store elever, så forældre kan deltage i aftenmøderne, parallelle programpunkter til de yngre generationer, og det blev fremhævet, hvor vigtigt det er at oplyse nye familier om årsmøderne og deres betydning for mindretallet.

Et andet punkt ved evalueringsmødet er fremadskuende, idet vi forhørte os blandt de fremmødte om ideer til årsmødernes motto 2015. 2015 er 60-året for Bonn-København erklæringerne, hvilket muligvis vil indgå i talerne, ligesom de også blev nævnt i år, men de vil ikke være en direkte del af mottoet. Desuden er det 50-året for dansk børne-tv, hvilket også kunne indgå i mottoet. Der kom konkrete forslag som ”Hugo, hvor skal vi hen nu”, ”Vision og virkelig-

hed”, ”Hverdag og fest” og vores fælles motto ”Vi gør Danmark lidt større”. Udvalget vil nu gå i tænkeboksen, og så melder vi ud til landsmødet.

Afslutningsvis bekendtgjorde vi datoerne for de næste mange årsmøder, og der er taget hensyn til Folkemødet på Bornholm, til Grundlovsdag, Kristi Himmelfart, Pinse, Skt. Hans og sommerferien, og de kan simpelthen ikke ligge anderledes:

- 19. - 21. juni 2015
- 10. - 12. juni 2016
- 9. - 11. juni 2017
- 25. - 27. maj 2018
- 24. - 26. maj 2019
- 15. - 17. maj 2020

Afslutning og tak

Afsluttende vil jeg gerne sige TAK til jer alle, deltagere som medvirkende. I har hver især været med til at gøre weekenden til en vellykket del af den danske fortælling i Sydslesvig.

Tak til gæster, venner og de mange familier, der har fundet vej til store og små årsmøder.

Tak til hele embedsværket, der har ydet en kæmpe indsats bag kulisserne, både før, efter og i selve weekenden. Til enhver tid kan gæster og deltagere komme ind på Flensborghus for at få hjælp, diverse materialer og en hyggesnak. Tak til Boris Erben, Katrin Koch, Gaby Böttinger, Jette Hanisch, Lisbeth Kochanski og Bernd

Engelbrecht for et flot stykke arbejde, dejlige møder og fantastisk opbakning til udvalget. Også en tak til generalsekretær Jens A. Christiansen, der tager sig af debatmødet og invitationen af det officielle Danmark.

Min personlige tak gælder også resten af det fantastiske årsmødeudvalg. Det er altid dejlige og sjove møder med en konstruktiv arbejdsindsats fra alle.

Landsmødet er valgmode for udvalget, og jeg må desværre bekendtgøre, at Christiane Christiansen og Erik Jensen begge har valgt ikke at genopstille, da de har andre opgaver, der kræver deres fulde opmærksomhed. Det accepterer vi selvfølgelig, selvom det er med et grædende øje og tungt hjerte. Vi håber, at distrikter og amter kan finde nye kandidater, der har lyst til udvalgsarbejdet omkring vores fælles årsmøder. Resten af udvalget inklusive formanden genopstiller, hvis det er ønsket - ellers står det jo frit at opstille andre kandidater.

Vi har i de seneste år satset på at forny årsmøderne uden at fjerne det traditionelle skelet, der udgør årsmøderne som vores kulturpolitiske platform, hvor vi manifesterer vores samhørighed med Danmark og det danske udadtil, med fællessang, Dannebrog og taler. Vi har prøvet at få de kommende generationer med og til at føle medejerskab for vores årsmøder. Dette arbejde vil vi gerne fortsætte lidt endnu og glæder os til støtte fra nye kræfter, der er klar til at tage i arbejdstøjet efter landsmødet.

Jeg takker for den tillid, I alle har udvist, for hjælp og opmærksomhed, og slutter med et "på gensyn 2015". Den danske fortælling er blevet fortalt og vil fortsat blive fortalt, så vi kan fejre årsmøder langt ud i fremtiden - datoerne frem til 2020 er lagt.

34 Beretning fra Billedsamplingsudvalget ved Erik Fredens

Udvalget har afholdt 5 møder i det forgangne år, hvor vi både har behandlet de rutineprægede opgaver, som vi er pålagt, og vi har rettet opmærksomheden på nye udfordringer.

Billedkøb

På Grænselandsudstillingen i Aabenraa har vi indkøbt to billeder. En mindre akvarel af Ole Prip Hansen fra Sønderborg med titlen "Dagligstuemøde" samt et stort maleri af Inka Sigel med titlen "la Primavera". Sigel stammer fra mindretallet, og er i dag bosiddende i Danmark. Maleren skriver selv om sit motiv, at det er en fri fortolkning af Sandro Botticellis maleri "la Primavera" fra den italienske renæssance. Maleriet er en allegori over kærlighed, forår og vækst. Det er et gådefuldt billede med mytologiske figurer i forskellige scener, som længe har fascineret hende, og som udfordrer hende til at eksperimentere med motivet, materialer og farverne, hvorefter hun tilføjer de kloge ord: "... for så sker der noget nyt, og man flytter sig, holder sig skarp og skubber til det, der føles vant". Det er et stort flot billede, der måler 140 x 150 cm, og det hænger på Hanved Danske Skole.

SSFs hjemmeside

Det er super, at man nu kan gå ind på SSFs hjemmeside og se hele billedsamlingen med tekster til hvert enkelt billede. Det er et flot arbejde, Thorben Bockhardt her har lavet. Man kan nu klikke sig ind på hvert enkelt værk og se det i en forstørret udgave, ledsaget af en kort, oplysende tekst om kunstner, titel, teknik, stør-

relse og registreringsnummer. Den eneste hage er, at man skal væbne sig med nogen tålmodighed, da det tager lidt tid at få billederne frem på skærmen.

Årets julemærke

Julemærket var denne gang tegnet af glade børn fra 4. og 5. klasse på Skovlund-Valsbøl Danske Skole. Her var nisser og engle, der viste børnenes spontane og fabulerende fortælleglæde, for der var lutter smilies i hvert et ansigt. Ingen sure miner ved indgangen til den søde juletid. Helhedsindtrykket var dejlige, klare farver på en mørk grøn baggrund. Hvert ark bestod af 32 små unikke værker, der virkede udtryksfulde både i deres helhed, og som enkeltteksemplarer. Karina Helledie Vandkrog, der selv designede mærket i 2011, har været lærer og igangsætter for klassen. Oplægget var en pose med en masse julepynt, julebøger og sange, som eleverne præsenteredes for midt om sommeren. Trods årstiden lykkedes det at bibringe den rette stemning, så opgaven kunne udføres: At tegne en nissedreng/-pige og en engel og dekorere med akvarelfarver. En stor udfordring, især for drengene, men eleverne var alle i stand til at fordybe sig, og alle fik en god tegneoplevelse. Man kan se på billederne, at de har haft det sjovt undervejs.

Julemærkepin

For første gang præsenterede udvalget en julemærkepin med nål, lige til at stikke ind i reversen. Den var lavet i metal og med en charmerende gul engel omgivet af en glorie.

Den blev solgt i en æske for 6 euro, og blev nærmest revet væk, så den hurtigt var udsolgt til trods for, at den kun kunne handles i Copy & Layout-afdelingen på Flensborghus eller ved landsmødet i Husum. Næste år regner vi med, at julemærket kan bestilles på SSFs hjemmeside – også julepin – og få det tilsendt pr. post.

Udlån

Der har været stor interesse for at låne billeder fra samlingen. Vi har bl.a. udlånt 17 billeder til Skovlund, men også Bredsted, Hanved Danske Skole, Langbjerg Forsamlingshus og Slesvig-hus har fået nyt på væggene. Det glæder os og vi håber, at den forbedrede søgeadgang på foreningens hjemmeside vil stimulere interessen for at låne yderligere kunstværker.

Relieffet på Husumhus

Så kommer vi til det nye initiativ, som udvalget har på bedding, nemlig relieffet på det gamle Husumhus. Her hænger et ældre, flot keramisk relief og pryder endevæggen af det store rum, der engang var spisesalen på Hotel Husumhus. Rummet er i dag opdelt i flere mindre rum, og relieffet har derfor modtaget en hel anden og utilsigtet position, end det var tiltænkt, da det nu befinder sig i et trangt kontorlokale. Det bliver ikke set af offentligheden, og det var ikke hensigten med den gave, som De Sønderjyske Foreninger på Bornholm skænkede Sydslesvig i 1958.

Det drejer sig om et betragteligt relief med målene 4,56 m x 2,81 m. Det består af i alt

570 fliser på 15 x 15 cm, udført på keramikværkstedet Mikael Andersen & Søn i Rønne. Motivet er klassisk i traditionen fra det gamle freskomaleri med en tredelt billedflade og variationer over det nationale tema: Hav, fiskere og Mor Danmark med sin tabte datter diskret ved sin side. Kompositionen er både stram og dynamisk, og farverne er blå og gule. Så kan man selv tænke sit. Kunstneren er Carlo Rosberg (1902–1994). Han er uddannet i Paris og havde stor forkærlighed for maritime motiver, ofte i blå, hvorfor han bærer tilnavnet ”den blå maler”. Han har blandt meget andet udsmykket Hvidovre Rådhus med 10 større værker, der bærer titlen: En kommune skabes.

Udvalget har den holdning, at relieffet skal frem i lyset for at blive set af mange. Her er et problem, for det er muret fast på væggen, så det vil kræve et større arbejde at fjerne fliserne. Vi har derfor henvendt os til Susanne Trudsø på Nationalmuseets konservatorafdeling for at få en kvalificeret vurdering af situationen. Dette har hun indvilget i og beregnet, at det vil koste mellem 2.500 og 3.000 euro. Efterfølgende rejser det spørgsmålene om, hvor meget det koster at nedtage og genopsætte relieffet, og ikke mindst spørgsmålet om, hvor det skal sættes op. Det er udvalgets opfattelse, at udgifterne skal søges dækket gennem fondsansøgninger. For at kunne gå videre med sagen, skal vi have accept fra amtsstyrelsen i Husum, som foreløbig har anerkendt, at vi ansøger fondsmidler til Nationalmuseets undersøgelse. Endvidere har vi kontaktet generalsekretæren om projek-

tet for at høre, om der er opbakning herfra. Da vi mener, at værket er værdifuldt, håber vi, at vores projekt vil lykkes.

Da Billedsamplingsudvalget er lille, ser vi gerne, at der melder sig et nyt og interesseret menneske, som har lyst til at arbejde med kunst inden for foreningens rammer.

Tak for opmærksomheden.

Danevirke er et forbillede for hele verden

Således lød en avisoverskrift i et annoncetillæg for markeringen af 150-året for krigen i 1864, der skulle berette om grænselandets helt unike rolle i Danmarkshistorien og den lange række af arrangementer, der blev afholdt i forbindelsen med den erobring af Slesvig og Sønderjylland.

Og i år er Danevirke nok mest et forsvarsværk, som de fleste af os sætter i forbindelse netop med den anden slesvigske krig, ikke mindst fordi Danevirke i forbindelse med krigen om hertugdømmets nationale ståsted i løbet af 1800-tallet for længst var blevet et nationalt symbol på det danske forsvar mod fjender fra syd.

I dag er Danevirke ved at udvikle sig til et fælles dansk-tysk fortidsminde og man kan med rette sige, at volden lige som en rød tråd går gennem grænselandets historie lige fra oldtiden og frem til i dag. Det gælder ikke kun krigeriske konflikter, men lige så meget godt naboskab mellem dansk og tysk. Og Danevirke har nu i flere år arbejdet hånd i hånd med gode kræfter både nord og syd for grænsen om at formidle forsvarsvolden og ikke mindst også det danske mindretals historie.

Sæsonen begyndte tidligt

Sæsonen begyndte tidligt i år, hvilket naturligvis skyldtes mindeåret for krigen 1864, ligesom mange af museets aktiviteter og arrangementer i årets løb relaterede til denne historiske begivenhed.

Den 1. februar gik næsten 1.000 deltagere, heraf overvejende danske soldater, den lange vej fra Danevirke til Dybbøl for med denne fodmarch at mindes den danske hærs rømning af Danevirkestillingen, der fandt sted i kulde og sne ad isglatte veje i nattens mulm og mørke fra den 5. til den 6. februar.

Mange arrangementer og aktiviteter omkring 1864 fulgte herefter.

På sporet af 1864

I løbet af vinteren fik vi travlt med at få vores virtuelle app "På sporet af 1864" færdig. Den viser med historiske animationer slagmarkerne scenarier, som de så ud i 1864. Herunder animationer af troppeformationer, skanser, kanoner med mere, som de rent faktisk stod på de pågældende steder, dertil kommer dagbogsoptagelser med mere. Rømningen af Danevirke er det centrale tema, og museet har i den forbindelse nyt godt af det nære samarbejde med Dybbøl Banke, således at tilbage-toget kan fortælles som en sammenhængende historie. App'en er udviklet således, at publikum kan deltage aktivt og bevæge sig rundt i landskabet for at opleve de forskellige scenarier ved Danevirke, Mysunde, Kongshøj, Sankelmark og Dybbøl.

De to sidste weekender i juli ledte amatørarkæologer efter fund på slagmarken ved Kongshøj. Her havde danske styrker kæmpet mod østrigske hærenheder den 3. februar 1864.

Afsøgningen af flere marker med metaldetektorer skete i et nært samarbejde mellem Archäologisches Landesamt og vores museum. Vi brugte arrangementet til at orientere om slagmarksarkæologi og kravene til at få licens til at gøre brug af metaldetektorerne som arkæologisk redskab. Arrangementet trak omkring 100 deltagere fra både nord og syd for grænsen, og der blev fundet en bajonet, mønter, uniformsknapper og som forventet en lang række gevær og kanonkugler.

Museets udhus er blevet omdøbt til kanonremise, da bygningen til dagligt huser vores kanon. I kanonremisen er der i vinterens løb kommet en mindre udstilling op at hænge om begivenhederne ved Danevirke i tidsrummet fra den 1. februar til den 7. februar 1864.

Vi har udgivet en folder til udstillingen, der selvfølgelig kan fås på både dansk og tysk.

Som sædvanlig har vores frivillige hjælper Helge Krempin store andele i både og udstilling og brochure.

Krudt og kugler

Den 25. marts deltog vi i en skydeøvelse i militærets øvelsesområde i Oksbøl. Det gjaldt at afprøve og måle de gamle 1864-kanoners skydeegenskaber. Fregatten Jylland skød på en rekonstrueret skibsside med en 20 punds skibskanon. Historiecentret Dybbøl afprøvede en 12 punds kanon, der affyrede kardæsker, og vores 6 punds kuglekanon skød igennem en rekonstrueret blokhusvæg, som var den af det

rene smør. Uheldigvis knækkede kanonstellet ved det tredje skarpe skud. Men den blev hurtigt repareret, og vores kanon har været med i flere arrangementer siden da. Tre frivillige og museumsinspektøren var iført artilleriets gamle uniform, som vi havde fået syet i løbet af vinteren.

På grund af vores vikingemarked, der fandt sted samme weekend, kunne vi ikke deltage i kampen om overgangen til Als den 28. juni; men vi sendte vores kanon. Kanonen blev i denne anledning trukket af et spand 6 store heste den lange vej fra Dybbøl og op til Fredericia.

Skole og historie

Som led i vores samarbejde "Kampen om Jylland" er der også nye undervisningsmidler på trapperne, som kan udleveres til skoleklasser, der gæster vores museer og historiecentre, der formidler begivenhederne i 1864.

"Klasseaktion" er en internetportal på tysk om pædagogiske tilbud i regionen sat i værk af byen Slesvig og den såkaldte Aktiv Region Schlei-Ostsee med en website, der skal hjælpe undervisere med at planlægge undervisningsprojekter uden for skolen.

Det skal i den forbindelse nævnes, at flere danske og tyske skoleklasser på gymnasieniveau har taget imod museets tilbud om at få vejledning og hjælp med at tilrettelægge undervisning og indhold omkring landsdelens historie og mindretallets forhold i løbet af året.

Desuden er vi indgået et projektsamarbejde med Landeszentrale für politische Bildung og Schleswig-Holsteinischer Heimatbund samt Berufsbildungszentrum Schleswig, der skal belyse vikingetidens verdensomspændende handel.

Sammen med Skoleforeningen har vi den 10. september givet lige knap 700 elever fra 5. og 6. klasse mulighed for at få et smugkik på krigen i 1864.

Ved 10 forskellige stationer kunne eleverne i grupper bage pandekager over bål, følge affyringen af vores 6 punds kugle kanon, skrive breve hjem med blæk ved feltposten, betjene en telegraf, løbe stafet med tung oppakning, blive forbundet på feltlazarettet eller for eksempel være med til at opmåle Danevirke-voldens højde med et gammeldags nivellerapparat. En vellykket dag, der kulminerede i, at eleverne tog opstilling, så de dannede årstallet 1864 foran Valdemarsmuren og som tegn på forsoning slap hvide fredsduer løs, mens en drone fløj over deres hoveder og tog billeder af dem.

Kirsten la Cour og Eberhard von Oettingen koordinerede aktiviteterne og kunne blandt andet trække på mange frivillige pensionerede læreres og pædagogers hjælp. Stor ros til alle for et vellykket arrangement.

Det var bestemt ikke for at lege krig, så lad os håbe, at et smugkig på krigen som dette giver opbakning til freden, som vores avis skrev.

Udgravninger, ansøgning, managementplan

I forbindelse med de seneste udgravninger i "Porten til Norden" er det lykkedes at datere en af de ældste voldfaser til tidsrummet 450-500. At Dannevirke har vist sig at være så gammel, overrasker og sætter forsvarsvolden i et helt nyt perspektiv. Det vestromerske rige gik i opløsning. Hunnerkongen Attilas rytterskarer fejede som en storm over Vesteuropa. Store germaniske forbund og deres warlords grundlagde nye riger ikke bare i de tidligere romerske provinser. Vores forfædre angelsaksere og jyder forlod det slesvigske område og etablerede kongeriger i England. Og omkring 500 e.kr. beretter østromerske og frankiske historikere for første gang om et nyt stammeforbund eller folk, der udvidede deres magtområde i Sydskandinavien, danerne. Og disse daner lagde siden navn til forsvarsværket Danevirke.

Det er en helt ny historie, der i de kommende år skal formidles. En formidling, der kræver et snært samarbejde med både Museum Sønderjylland og Stiftung Schleswig-holsteinische Landesmuseen med henblik på at skabe en ny udstilling om den gamle vold, der i givet fald vil være et stykke verdenskulturarv værdigt.

Den flere hundrede sider lange fælles ansøgning blev afleveret til UNESCOs kontor i Paris i slutningen af januar. Også frednings- og formidlingsplanen er på plads. Og med lidt held kan de første fælles skilte med henvisninger og informationer til Danevirke på strækningen mellem Vindeby Nor i øst til Hollingsted i vest sættes op i løbet af efteråret.

I år kunne udgravningerne endnu engang gennemføres i fælles regi af de sønderjyske og slesvig-holstenske fredningsmyndigheder - takket være endnu en velvillig donation fra A. P. Møller-Fonden, og vi afventer spændt resultater og dateringer af voldgrave og vejbane m.m. syd for porten.

Jeg skal med denne beretning fra Det humanitære Udvalg forsøge at give et indtryk af de mange forskellige tilbud, som udvalget i det forløbne år er blevet enige om at udsætte vore ældre medlemmer for.

I maj måned var de aktive pensionister på en ekskursion til Herning, hvor vi bl.a. fik lejlighed til at besøge et nyåbnet center midt i byen, hvor alle kommunens tilbud til de ældre var samlet.

Og det var ikke småting, vi her blev præsenteret for, og vi var behørigt imponerede.

Her kunne alle ældre medborgere komme lige fra morgenstunden og faktisk blive underholdt/aktiveret dagen lang alle ugens dage, vist bortset fra søndag, men det er nok, fordi de den dag passende kan gå i kirke, hvad mange af dem nok også gør – skulle jeg hilse og sige; det er jo trods alt Herning, vi snakker om.

Men i dette hus var der værksteder af alle mulige slags, der var café, der var bibliotek og avislæsestue – you name it!

Noget sådant kan vi henede jo hverken helt eller halvt leve op til, og det skal vi da heller slet ikke prøve på.

Og når jeg ser på, hvad der ydes af arbejde og fantasifuld indsats rundt omkring i de godt 40 ældreklubber i Sydslesvig, ofte i meget beskedne rammer og med meget beskedne budgetter, så synes jeg såmænd, at det er rigtig godt klaret af klublederne og deres medhjælpere, der året rundt tager ansvar for, at ældre indbydes til samvær med aktiviteter og hyggelige timer i de mange store og små klubber.

I udvalget mærker vi såmænd ikke så meget til dem, i det daglige finansierer de selv deres aktiviteter, men det kan selvfølgelig også kun lade sig gøre, fordi alt arbejde udføres ad frivillighedens vej og fordi ingen af klubberne har nogen husleje at betale, da det jo i de fleste tilfælde er menigheder eller distrikter, der lægger lokaler til.

Dog er den julecheck på et par hundrede euro, de fleste klubber modtager fra det humanitære udvalg, særdeles kærkommen. Den er dog desværre de sidste år blevet mindre i takt med, at de fonde, de bidrager til checken, får mindre udbytte af deres formue.

Som sagt – alle i klubberne arbejder frivilligt, og det skal ikke være nogen hemmelighed, at det med tiden ikke er blevet nemmere at holde sammen på en klub;. Det kræver ildhu og entusiasme at blive ved med at finde på og inspirere.

Medarbejderudflugten

Som en beskeden tak for denne indsats og som en opmuntring til lederne indbyder det humanitære udvalg en gang om året til en tur ud i sommerlandet enten nord eller syd for grænsen, og den 28. august 2013 gik turen først til det genopførte Tydal Spejdercenter, hvor vi udover et herligt kaffebord i et telt på gårdspladsen først fik en grundig beretning om stedets historie og betydning af Tydals mangeårige leder Helmut Werth. Dernæst tog Roland von Oettingen os en tur rundt i det herlige område, hvor vi til al overflod kunne nyde en lille flok storke, der gik rundt nede ved Trenen, og endelig fortalte Torben Kvist oppe i spejdermuseet om korpsets historie i Sydslesvig, sådan

som den illustreres i udstillingen.

Derefter kørte vi lidt forsinket til Slesvighus, hvor vi blev modtaget af Gottorp amts formand Franz Dittrich og amtskonsulent Lars Thomsen. De berettede om Slesvighus' brogede historie og genopståen som et institutionernes hus, men også om de begrænsninger i brug af huset, som aftalen med byens teater betyder for SSF. Også det var et spændende besøg.

Og efter et fortræffeligt måltid på restaurant Odin ved Hedeby Nor kørte vi tilbage til Flensborg, og alle 67 deltagere var godt tilfredse med den indholdsrige dag.

Efterårets 3 amtsfester i september blev også afviklet i godt humør af Gottorp og Rdb./Egf. amter den 24., Flensborg Amt den 25. og Flensborg By den 26.

Der var fulde huse og veldækkede kaffeborde overalt, tombolaer bugnende fulde af gevinster og en meget veloplagt og dejligt syngende Frøya Gildberg med sit gode og varierede program.

Der blev overbragt en hilsen fra det humanitære Udvalg alle steder, og der var kun ros til de dygtige sekretariater for den fine tilrettelæggelse af eftermiddagene.

Folderen

Det humanitære Udvalg bekendtgør som bekendt og inviterer også til alle dets aktiviteter gennem 'den gule folder', som for år tilbage var gul og kedelig, men som i dag af vores kunstneriske sekretær Helga Dittrich er shinet op til

at være en moderne tryksag i flotte farver, og som 2 gange om året udsendes til alle +60 medlemmer i Sydslesvig.

Den er dyr at producere, men vi ved også, at den i høj grad bruges til at få sat de første nødvendige krydser i de travle pensionisters kalendere, og så hjælper vi desuden på hukommelsen med notitser i avisens Sydslesvigkalender, når tiden for det enkelte arrangement nærmer sig.

Vi begyndte efterårets program

den 4. september 2013 med en gentagelse af forårets udflugt til Nordstrand. Anders Schaltz Andersen var igen vor fortræffelige guide hele dagen, lige fra vi mødtes kl. 9.30 ved kz-lejren i Schwesing, til vi satte ham af bussen allersidst på eftermiddagen efter rundturen til Husum og Nordstrand, og på det tidspunkt vidste vi alt om digebyggeri og gammelkatolikker.

Den 18. september indbød vi til en eftermiddag med Annegret Friedrichsen. Hun stammer fra Flensborg; er mag.art. og forskningsbibliotekar i København og har skrevet og udgivet en hel del faglitteratur, men vi var nu mest interesseret i at høre om hendes første voksenbog 'Porcelænskvinden', en lille psykologisk spøgelsesfortælling, der foregår på kunstindustrimuseet i København, men med mange tråde til Flensborg.

Denne eftermiddag indgik som en del af årets nordiske litteraturfestival, og vi vil gerne sige Foreningen Norden og Anette Jensen fra Nor-

disk Informationskontor tak for dette gode samarbejde, som har stået på alle årene.

Den 6. november kom Sönke Hansen, der er historiker og underviser på A. P. Møller Skolen, og berettede om, hvilke katastrofale følger det store jordskælv i 2007 havde for Peru. Han påviste, hvor svært det er for et relativt fattigt land at komme på benene igen efter en sådan katastrofe.

Efterårets foredragsrække på Flensborghus sluttede vi af med den nu fhv. forstander på Rude Strand Seniorhøjskole Aage Augustinus, som **den 11. december** tog os med på en lystvandring i Benny Andersens forfatterskab.

Den tur havde vi det rigtig godt med, og selvom emnet ikke var 'julet', tror jeg alligevel, at julestemningen sneg sig ind takket være den smukt pyntede sal, de mange blomster og de gode julesange og -salmer.

Vandreture i grænselandet

Ud over foredragseftermiddagene har det humanitære udvalg fire gange arrangeret ture nord og syd for grænsen; vi har vandret omkring Tydal, gennem Slesvigs Tiergarten, ad gendarmstien mellem Sandager og Sønderhav, og så skulle vi i november have været ude i Bommerlund Plantage, men de planer satte orkanen Bodil en effektiv stopper for, idet dammen havde gjort plantagen totalt ufremkommelig. Så tog vi i stedet for Stiftungsland mellem Harreslev og Hanved, og det var også en fin tur. Alle ture er på ca. 6 km, så de fleste kan være

med, hvis de ellers gider ...

Så holdt vi jul ...,

men **den 15. januar** begyndte vi forårshalvåret med et muntert og instruktivt møde med Horst Petersen fra Harreslev. Han har haft et arbejdsliv i sprit, først hos Wiese og siden hos H.G. Dethleffsen som destillatør, og det er ubegribelige mængder af vin, rom og andre spirituosa, han har været med til at producere og sælge. Han havde gode og lækre smagsprøver med, og salen i Flensborghus kom, efterhånden som eftermiddagen gik, til at dufte som et bedre værtshus. Alle kom dog heldigvis godt hjem efter eftermiddagens udskejelser.

Derefter ventede der os to meget forskellige sceneoplevelser: **I februar** lod skuespiller Preben Harris, tidligere Folketeatret i København, os opleve både konger, slyngler og helte fra Shakespeares univers, en flot og imponerende præstation af den næsten 80-årige skuespiller Preben Harris. **I marts** gav to musikere – Mogens Damm på cembalo plus en fremragende violinist, som Mogens Damm havde fundet frem til i sidste øjeblik pga. et afbud fra den gambespiller, der skulle være kommet.

De forestillede sig og demonstrerede det på deres instrumenter, hvorledes Mozarts musik nok ville have lydt, hvis han havde levet i dag – og det var bestemt ikke kedeligt.

I april måned var der intet møde, da vi her afviklede vort højskoleophold – det skal jeg

vende tilbage til om lidt – men i **maj** fortalte Dorothea Petersen om de to Parallele Verdener, som hun voksede op i i 40'erne og 50'erne i Harreslev.

Problemerne, må vi jo nok erkende, består stadig med vores to forskellige sprog og kulturer, men de opleves i dag næppe så dramatisk, da klimaet er blevet et ganske andet – heldigvis.

Den 11. juni holdt musikpædagog Pia Dal et morsomt foredrag om musikalitet, som hun beskrev som noget langt mere omfattende end blot dette at kunne synge rent, og hun spillede dejligt på alle de blokfløjter, hun kunne få fat i – nogle gange endda på flere ad gangen.

Vores sidste arrangement var den totalt udsolgte tur til Årø i Lillebælt **den 4. juni**. Vi sejlede med 'Helene' fra Haderslev til Årø, spiste ombord, gik eller blev kørt ned til øens vingård, hvor en veloplagt og glad og fornøjelig vinbonde fortalte om glæder og sorger i forbindelse med vindyrkning i Danmark. "Det er en dejlig beskæftigelse, bare man ikke skal leve af det." Og efter en god kop kaffe i Brummers Gård tog vi færgen tilbage til Årøsund, hvor bussen ventede. En fantastisk tur, som blev gentaget her i begyndelsen af september.

Et par ord om højskoleopholdet, som Nørre Nissum Seniorhøjskole for 2. gang lagde rammer til fra den 2. til den 8. april.

Der var som sædvanligt totalt udsolgt ca. 2 timer efter, at der var åbnet for tilmelding, og vi er selvfølgelig meget glade for, at der er så mange, der har lyst til at tage et sådant højskoleophold.

Men det er også den rene win-win: Det er ferie – det er godt selskab – det er god mad – og det er en masse spændende oplevelser.

Og så er der ikke engang dyrt. Takket være tilskud fra en del fonde, som vi forud for hvert ophold henvender os til, er vi i stand til generelt at holde prisen for en uges ophold på et meget rimeligt niveau, og vi kan endda give enkelte yderlige tilskud.

Men vi kan højst komme med 50 personer, og det betyder, at der desværre også er nogle, der ikke kan få plads.

Men vi synes ikke, at vi kan gøre tilmeldingsproceduren bedre: Ingen kan på forhånd reservere en plads, og det er kun muligt at tilmelde sig telefonisk, altså hverken pr. mail eller ved personligt fremmøde på sekretariater, således at alle skulle have lige gode chancer for at komme med, hvad enten de bor i Nibøl, Husum eller Flensborg. De skal blot melde sig til hurtigt. Opholdet til næste år er bestilt; det bliver på Nørregaards Højskole i Bjerringbro, og det bliver i ugen efter påske.

Forårets vandreture i grænselandet blev også gennemført i foråret med mellem 20 og 30 deltagere hver gang. Bommerlund Plantage, som pga. stormen måtte opgives i efteråret, kunne vi nu komme ind i, men man skulle stadig vandre med forsigtighed.

En anden tur gik langs kysten nord for Langballeå; derefter nød vi den spændende skov ved Søgaard på et tidspunkt, hvor bøgen var allermost lysegrøn, og endelig kom vi fra Sandager til Egernsund på vores tur ad Gendarmstien.

Igen i år har det været Torben Kvist, der har stået for tilrettelæggelsen, sådan som han har gjort det i mange år, og vi er glade for at have hans lokalkendskab at trække på.

Værestedet hver tirsdag eftermiddag på Flensborghus har i løbet af det sidste års tid fået en del flere brugere. De 20 - 30 mennesker, der meget trofast dukker op, hygger sig med alskens mere eller mindre krævende spil, mens snakken går. De klarer selv alt det praktiske – indkøb, kaffebrygning, oprydning og afregning, og jeg fungerer kun som en slags kontaktperson i påkommende tilfælde.

Der danses under ledelse af Signe Andersen 8 gange i hver sæson, Edel Linke laver **gymnastik** med en flok utrættelige damer, og Kirsten Jensens kursus i russisk kører også videre med en lille, men ivrig skare.

Endelig mødes to hold aktive pensionister onsdage og torsdage til foredrag, diskussioner, institutions- eller museumsbesøg - Eva Schröder har det ene hold og jeg det andet.

Og endelig er der støttekredsen ved Ældrecentret i Nerongsallé i Flensborg. Den har Kæthe

Kühl ansvaret for, og selvom kredsen for så vidt er ganske stor – ca. 30 damer og nogle få herrer – så er behovet for kredsens hjælp i det daglige liv på centret også stort, så Kæthe er konstant på udkig efter nye frivillige til kredsen.

I det humanitære udvalg selv er der ikke sket udskiftninger siden sidst. Det består af de samme 9 gode folk, og vi er på bedste vis hjulpet af vore altid hjælpsomme sekretær på Flensborg Bysekretariat Helga Dittrich.

STATISTIKKER

Medlemstal
Medlemsbevægelser
Alderspyramider
Mødestatistik
**De tilsluttede organisationers
medlemsstatus**

Medlemstal 2013

	01.01.13	01.04.13	01.07.13	01.10.13	31.12.13	01.09.14
Flensborg by	4.215	4.197	4.196	4.216	4.237	4.243
Flensborg amt	3.341	3.320	3.335	3.349	3.339	3.315
Sydtønder amt	1.171	1.169	1.174	1.175	1.183	1.213
Husum amt	1.128	1.126	1.134	1.134	1.123	1.072
Ejdersted amt	516	511	509	502	503	488
Gottorp amt	1.766	1.765	1.764	1.774	1.772	1.784
Rendsborg/Egernførde amt	1.463	1.475	1.480	1.490	1.501	1.508
Sydslesvig i alt	13.600	13.563	13.592	13.640	13.658	13.623
Friserne	610	609	606	606	605	608
I alt	14.210	14.172	14.198	14.246	14.263	14.231

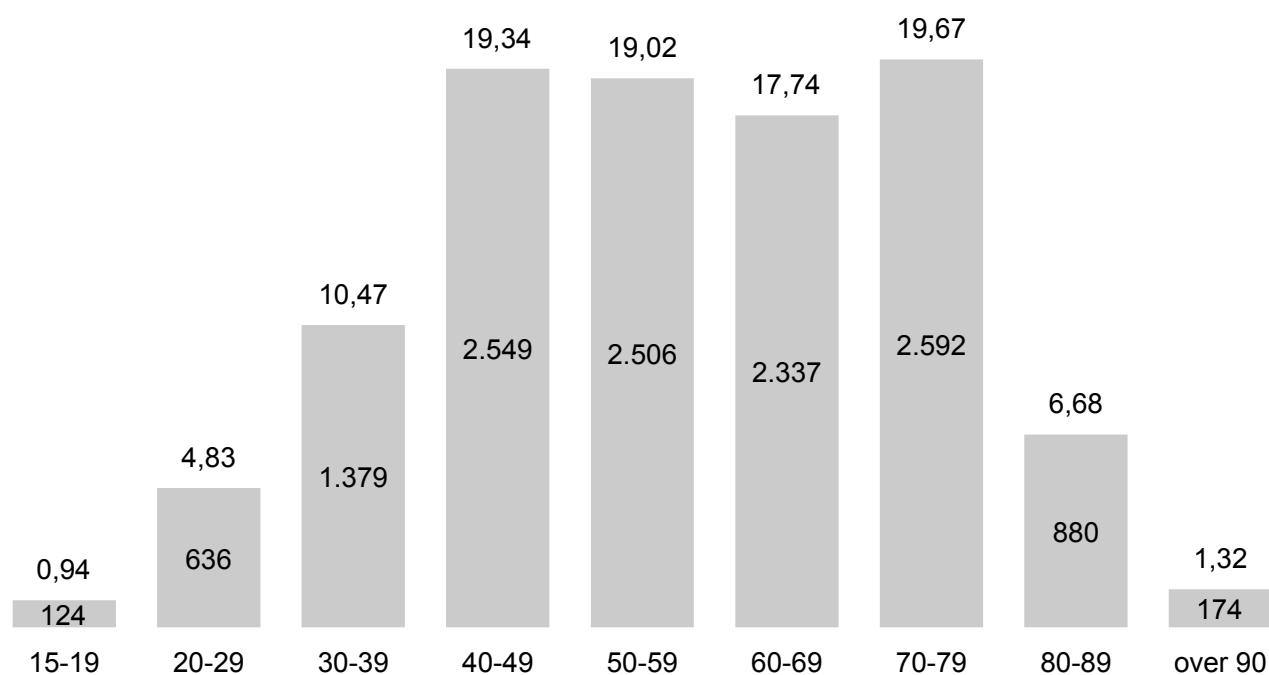
Medlemsbevægelser 2013

	Nyoptagelser	Afgået ved døden	Flyttet nordpå	Flyttet sydpå	Flyttet ukendt	Anden årsag	Ingen betaling	Afgang i alt	01.01.2013	31.12.2013
Flensborg by	208	74	5	2	1	80	12	174	4.215	4.237
Flensborg amt	116	36	2	1	5	63	18	125	3.341	3.339
Sydtønder amt	45	12	2	1		17		32	1.171	1.183
Husum amt	48	10		1		20		31	1.128	1.123
Ejdersted amt	12	12	1			8	3	24	516	503
Gottorp amt	78	22	1	2	8	41	3	77	1.766	1.772
Rendsborg/Egernførde amt	94	8	4			38	9	59	1.463	1.501
Sydslesvig i alt	601	174	15	7	14	267	45	522	13.600	13.658
Friserne	7	8				4		12	610	605
I alt	608	182	15	7	14	271	45	534	14.210	14.263

Antal børn under 15 år i forbindelse med husstandskontingent pr. 11.09.14

Flensborg by	240
Flensborg amt	463
Sydtønder amt	277
Husum amt	300
Ejdersted amt	73
Gottorp amt	541
Rendsborg/Egernførde amt	499
I alt	2.393

Alderspyramide - SSF medlemmer pr. 27.08.2014

Bemærk: Tallene i søjlen er de faktuelle tal. Værdien over søjlen gengiver den procentvise fordeling.

Mødestatistik årsbasis 2013		2013	2013	2012	2012
SSF Flensborg by		antal møder	antal deltagere	antal møder	antal deltagere
1.	Amtsfester, amtstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	3	220	3	210
2.	Distriktsgeneralforsamlinger	8	231	8	229
3.	Foredrag - lysbilleder/film	4	81	3	187
4.	Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	19	1.297	13	608
5.	Adventsmøder/julemøder	9	666	8	729
6.	Lottoaftener	9	1.011	8	998
7.	Plattysk teater	1	121	1	112
8.	Bestyrelsesmøder, (dagligstuemøder)	56	408	60	475
9.	Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	2	241	3	362
10.	Udflugter til Danmark	5	217	4	151
11.	Udflugter i Sydslesvig og sydpå	5	212	6	320
12.	Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	2	41	1	4
13.	Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (fx café, børneefterm.)	58	1.951	47	1.866
14.	Årsmøder	6	725	6	753
I alt		187	7.422	171	7.004

Mødestatistik årsbasis 2013	2013	2013	2012	2012
SSF Flensborg amt	antal møder	antal deltagere	antal møder	antal deltagere
1. Amsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	13	519	17	548
2. Distriktsgeneralforsamlinger	19	354	18	356
3. Foredrag - lysbilleder/film	12	259	16	283
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	174	5.019	175	3.311
5. Adventsmøder/julemøder	15	452	20	581
6. Lottoaftener	8	833	8	885
7. Plattysk teater	0	0	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	64	335	51	298
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	1	35	2	36
10. Udflugter til Danmark	6	55	7	128
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	10	266	13	275
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	6	72	5	77
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. caféeftermiddag, børneeftermiddag)	39	891	61	1.380
14. Årsmøder	14	1.748	13	2.109
I alt	381	10.838	406	10.267

Mødestatistik årsbasis 2013	2013	2013	2012	2012
SSF Sydtønder amt	antal møder	antal deltagere	antal møder	antal deltagere
1. Amsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	3	178	4	152
2. Distriktsgeneralforsamlinger	9	151	11	200
3. Foredrag - lysbilleder/film	12	212	8	166
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	28	1.156	36	1.344
5. Adventsmøder/julemøder	10	529	14	650
6. Lottoaftener	20	1.955	20	1.752
7. Plattysk teater				
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	64	312	72	446
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)				
10. Udflugter til Danmark	24	412	32	854
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	26	548	30	745
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	8	210	6	214
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. caféeftermiddag, børneeftermiddag)	48	874	26	458
14. Årsmøder	3	900	3	900
I alt	255	7.437	258	7.765

Mødestatistik årsbasis 2013	2013	2013	2012	2012
SSF Husum amt	antal møder	antal deltagere	antal møder	antal deltagere
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	6	41	8	89
2. Distriktsgeneralforsamlinger	5	94	5	98
3. Foredrag - lysbilleder/film	5	96	6	112
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	20	885	23	920
5. Adventsmøder/julemøder	6	700	4	640
6. Lottoaftener	5	255	5	320
7. Plattysk teater	0	0	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	57	780	60	812
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	60	795	60	804
10. Udflugter til Danmark	6	185	2	120
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	4	125	5	160
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	11	115	2	19
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. caféeftermiddag, børneeftermiddag)	165	2.040	143	2.530
14. Årsmøder	5	880	5	997
I alt	297	6.991	274	7.042

Mødestatistik årsbasis 2013	2013	2013	2012	2012
SSF Ejdersted amt	antal møder	antal deltagere	antal møder	antal deltagere
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	2	71	2	78
2. Distriktsgeneralforsamlinger	5	81	4	77
3. Foredrag - lysbilleder/film	5	79	7	105
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	17	298	29	500
5. Adventsmøder/julemøder	3	124	3	71
6. Lottoaftener	0	0	0	0
7. Plattysk teater	0	0	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	12	63	14	76
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	0	0	1	15
10. Udflugter til Danmark	1	38	1	50
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	1	54	1	12
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	2	113	0	0
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. caféeftermiddag, børneeftermiddag)	15	327	11	295
14. Årsmøder	2	900	2	245
I alt	65	2.148	75	2.154

Mødestatistik årsbasis 2013	2013	2013	2012	2012
SSF Gottorp amt	antal møder	antal deltagere	antal møder	antal deltagere
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	7	485	7	660
2. Distriktsgeneralforsamlinger	20	322	20	198
3. Foredrag - lysbilleder/film	22	264	19	307
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	141	1.190	123	1.464
5. Adventsmøder/julemøder	18	489	14	402
6. Lottoaftener	10	534	12	564
7. Plattysk teater	0	0	0	0
8. Dagligstuemøder/bestyrelsesmøder distrikter	0	0	0	0
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	2	258	2	251
10. Udflugter til Danmark	6	99	2	54
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	10	186	9	165
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	6	189	2	17
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (f.eks. caféeftermiddag, børneeftermiddag)	0	0	0	0
14. Årsmøder	9	2.941	10	2.286
I alt	251	6.957	220	6.368

Mødestatistik årsbasis 2013	2013	2013	2012	2012
SSF Rdb./Egf. amt	antal møder	antal deltagere	antal møder	antal deltagere
1. Amtsfester, amtsstillidsmandsmøder og amtsgeneralforsamlinger	6	133	5	112
2. Distriktsgeneralforsamlinger	8	153	8	154
3. Foredrag - lysbilleder/film	8	161	10	252
4. Distriktsfester, medlemsmøder m. underholdning, amatørteater, musikaftener	32	1.193	26	1.268
5. Adventsmøder/julemøder	10	854	9	743
6. Lottoaftener	12	1.018	7	839
7. Plattysk teater				
8. Bestyrelsesmøder, (dagligstuemøder)	36	222	33	376
9. Møder for de ældre (ikke ældreklubarrangementer)	10	237	6	138
10. Udflugter til Danmark	5	133	4	134
11. Udflugter i Sydslesvig og sydpå	8	176	9	172
12. Besøg hos/fra venskabskredse/fadderskaber	4	158	1	40
13. Andre aktiviteter/kreative tiltag/arrangementer (fx café, børneefterm.)	62	955	35	1.100
14. Årsmøder	7	2.048	8	1.777
I alt	208	7.441	161	7.138

De tilsluttede organisationers medlemsstatus

Forening	Medlemmer				
	2009	2010	2011	2012	2013
Borgerforeningen	205	227	188	221	220
Dansk Erhvervsforening i Sydslesvig	178	161	132	127	120
Dansk Kirke i Sydslesvig	6.431	6.394	6.284	6.290	6.214
DSH - Aktive Kvinder	698	680	550	600	536
Den slesvigske Kvindeforening	762	763	741	726	726
Duborg-Samfundet	Kan ikke gøres op	Kan ikke gøres op	Kan ikke gøres op	Kan ikke gøres op	Kan ikke gøres op
Flensborg danske Journalistforening	33	30	32	32	32
Foreningen NORDEN - Sydslesvig Afdeling -	421	362	367	354	386
Fælleslandboforeningen for Sydslesvig	257	247	256	264	258
Gamles Værn	113	110	115	115	120
Harreslev Amatørscene	67	67	67	66	57
Hejmdal Blæseorkester	57	52	56	53	53
Historisk Samfund - Sydslesvigs Amtskreds -	118	116	112	115	115
Sct. Georgs-Gildet Flensborg	32	32	34	37	43
Slesvigsk Kreditforening	1.391	1.331	1.319	1.286	1.264
Sprogforeningen i Sydslesvig	622	667	636	626	665
St. Knudsgilde Flensborg	81	83	82	83	79
Sydslesvigs danske Kunstforening	259	259	224	224	226
Sydslesvigs Museumsforening	164	108	99	97	90
Sydslesvigs Skak Kreds	21	11	11	i.o.	nedlagt
Sydslesvigsk Selvhjælp (SSH)	106	104	104	109	105
Sønderjysk Arbejder Forening (SAF)	56	65	68	68	62
Slesvig Folkekor	31	32	32	26	26
Torsdagskoret	45	44	40	34	36

Tirsdag, den 18. marts 2014

Sydslesvigsk Forening e. V.

**Revideret regnskab 2013
Revideret budget 2014
Budget 2015**

Godkendt af
SSF's hovedstyrelse
den 18. marts 2014

GENERALSEKRETÆREN

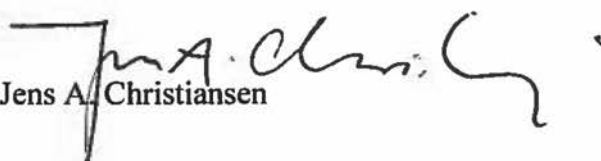
3. marts 2014
JAC/JSJ

Ledelsespåtegning

Forretningsudvalget har dags dato behandlet og godkendt årsregnskabet for 2013 for Sydslesvigsk Forening e.V.

Årsregnskabet er aflagt i overensstemmelse med "Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget". Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver, finansielle stilling samt resultat.

Årsregnskabet indstilles til hovedstyrelsens godkendelse den 18. marts 2014.

Jens A. Christiansen

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS PÅTEGNING

Påtegning på årsregnskabet

Vi har revideret årsregnskabet for Sydslesvigsk Forening e.V. for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2013, der omfatter anvendt regnskabspraksis, resultatopgørelse, balance og noter samt ledelsesberetningen. Årsregnskabet samt ledelsesberetningen aflægges efter ”Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager støtte fra Sydslesvigudvalget”, således som foreningen har fortolket denne i beskrivelsen af anvendt regnskabspraksis, vi henviser til årsregnskabet side 16-18.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for at udarbejde og aflægge et årsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 og en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab og en ledelsesberetning uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt valg og anvendelse af en hensigtsmæssig regnskabspraksis og udøvelse af regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstændighederne.

Herudover er det ledelsens ansvar, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet og ledelsesberetningen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andres forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Revisors ansvar

Vores ansvar er at udtrykke en konklusion om årsregnskabet og ledelsesberetningen på grundlag af vores revision. Vi har udført revisionen i overensstemmelse med internationale standarder om revision samt yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning, god offentlig revisionskik samt Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010. Dette kræver at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen for at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet og ledelsesberetningen er uden væsentlig fejlinformation.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i årsregnskabet og ledelsesberetningen. De valgte handlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet og ledelsesberetningen, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor intern kontrol, der er relevante for foreningens udarbejdelse af et årsregnskab, der er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl og mangler efter den anvendte regnskabsmæssige begrebsramme samt for udarbejdelse af en ledelsesberetning, der indeholder en retvisende redegørelse. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke at udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol. En revision omfatter endvidere vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af årsregnskabet og ledelsesberetningen.

Revisionen omfatter desuden en vurdering af, om der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner, der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Revisionen har ikke givet anledning til forbehold.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2013 i alle væsentlige henseender er aflagt i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010. Det er også vores opfattelse, at ledelsesberetningen indeholder en retvisende redegørelse i overensstemmelse med Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010. Det er ligeledes vores opfattelse, at der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at de dispositioner der er omfattet af årsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Supplerende oplysninger vedrørende forståelse af revisionen

Foreningen har som sammenligningstal for resultatopgørelsen for regnskabsåret 2013 medtaget resultatbudgettet for 2013, 2014 samt 2015. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

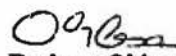
Padborg, den 3. marts 2014

Flensborg, den 3. marts 2014

Sønderjyllands Revision
Statsautoriseret revisionsaktieselskab

Sofen Kring
Statsaut. revisor

H.P.O. Wirtschaftspartner

Barbara Ohlsen
Steuerberater

Regnskabs- og revisionsudvalgets beretning

Sydslesvigsk Forenings årsregnskab for 2013 er revideret. På et møde den 3. marts 2014 fik Regnskabs- og revisionsudvalget forelagt det reviderede regnskab, og udvalget har konstateret, at regnskabet 2013 er opstillet jf. bogholderiets tal. Revisionen har fremlagt deres bemærkninger til førnævnte årsregnskab, og Regnskabs- og revisionsudvalget har gennemgået regnskabet.

- Vi kan konstatere, at bemærkningerne om aktualisering af foreningens tingbogsattester, værdiansættelse af SSF's ejendomme og drøftelse med de øvrige danske foreninger om den fremtidige håndtering med henblik på afskrivning er fulgt op. Sikring af foreningens og de tilsluttede organisationers skattefritagelse finder løbende sted. SSF's interne controlling på kulturumrådet er blevet styrket gennem bedre rutiner og forretningsgange, således at ledelsen løbende orienteres om budgetudviklingen.
- Regnskabs- og revisionsudvalget kan på baggrund af revisionsprotokollatet anbefale, at SSF er positiv overfor en overordnet økonomistyring, hvor de andre sydslesvigske organisationer inddrages med henblik på at optimere det samlede resourceforbrug.

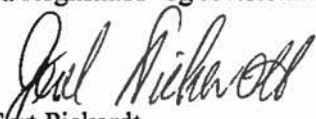
Revisionen er udført under iagttagelse af ”Bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget”. Efter vor opfattelse indeholder regnskabet alle de oplysninger, som er nødvendige for bedømmelse af de bevilgede midlers anvendelse og Sydslesvigsk Forenings økonomiske status pr. 31. december 2013.

Revisionsfirmaets slutkonklusion er, at årsregnskabet samt status pr. 31. december 2013 er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes krav til regnskabsaflæggelse. På grundlag af denne bemærkning anbefaler Regnskabs- og revisionsudvalget godkendelse af driftsregnskabet pr. 31. december 2013, som udviser et overskud på € 2.103,59, samt status, som balancerer med € 22.916.108,08.

Afsluttende vil Regnskabs- og revisionsudvalget fremhæve, at budgetdisciplinen i året 2013 gennemgående er blevet håndhævet udmærket. Dernæst skal det fremhæves, at samtlige mål i resultataftalen 2013 er blevet opfyldt.

Flensborg den 3. marts 2014

På Regnskabs- og revisionsudvalgets vegne

 Gert Pickardt
 Formand

Sydslesvigsk Forenings årsberetning 2013

1. Sydslesvigsk Forening

Sydslesvigsk Forening (SSF), med hovedsæde i Flensborg på Dansk Generalsekretariat, er det danske mindretals folkelige og kulturelle hovedorganisation. Foreningen har hen ved 16.000 medlemmer (inkl. husstandsmedlemmer) fordelt over 8 amter. SSF beskæftiger 39 fastansatte medarbejdere. SSF har 24 tilsluttede organisationer med 12.800 medlemmer og samarbejder med Friisk Foriining.

SSF's vedtægtsbestemte formål:

- Foreningens formål er at udbrede og pleje det danske sprog, at værne om og fremme dansk og nordisk kultur, at drive folkeligt dansk virke i Sydslesvig - herunder at udføre socialt og humanitært arbejde, at øge forståelsen for det danske mindretal, den sydslesvigske hjemstavn og dens særpræg og styrke sammenholdet blandt medlemmerne.

Foreningens overordnede mission:

- At sikre det danske mindretals eksistensvilkår og fremme danskheden i Sydslesvig, bundet ind i et aktivt og konstruktivt samarbejde på tværs af det dansk-tyske grænseland.

2. SSF's hovedaktiviteter

Foreningens aktiviteter kan deles op i tre søjler:

- Kulturpleje og -formidling.
- Humanitært og socialt arbejde.
- Varetagelse af interesser i mindretalsspørgsmål.

Med henblik på en procentfordeling af SSF's opgaver i forhold til foreningens samlede budget, henvises til SSF's resultataftale 2013.

I 2013 balancerer driftsregnskabet med 5.367.750,67 euro og udviser et overskud på 2.103,59 euro.

Målet har været at sikre et overskud til mellemregningskontoen for delvist at kompensere for underskuddet 2012 – 131.000 euro. Her har ikke mindst kulturafdelingen haft en bunden opgave – og løst den. Dog blev overskuddet mindre end forventet pga. uforudsete udgifter på ejendomsområdet. Stormen Bodil medførte omkostninger i form af selvrisiko. Dertil kom omkostninger ved fjernelse af mange træer, der ikke var omfattet af SSF's forsikringer. Endvidere har der ekstraordinært været flere personaleomkostninger end ventet.

2.1 Kulturpleje og -formidling

Teater- og koncertudvalget: Udgiftssiden er budgetteret til 408.000,00 euro, regnskabstallet er 361.347,93 euro. På indtægtssiden er budgettallet 270.740 euro, og regnskabstallet er 254.986,84 euro. Det samlede overskud er 30.898,91 euro.

Mål: I regnskabsåret 2013 gennemførtes følgende teaterforestillinger og koncerter:

- 16 teaterforestillinger med 2.438 tilskuere (2012: 22/3.513)
- 34 børneteaterforestillinger med 2.397 tilskuere (2012: 56/4.325)
- 8 koncerter (SSO) 1.399 tilhørere (2012: 12/2.550)
- 2 koncerter (Concerto Copenhagen, TrioConBrio) med 335 tilhørere (2012: 1/116)
- 1 familiejulekoncert (SSO) med 338 tilhørere (2012: 1/241)
- 9 gruppe-skolekoncerter (SSO) med 834 tilhørere (2012:9/774)
- 3 fælles-skolekoncerter (SSO) med 885 tilhørere (2012: 3/891)
- 1 familiekoncert (SSO) med ca. 256 tilhørere (2012:1/499)

Kulturudvalget: Udgiftssiden er budgetteret til 232.000,00 euro og regnskabstallet er 212.240,13 euro. Indtægter er budgetteret til 68.000,00 euro, og regnskabstallet er 69.913,36 euro. Det samlede overskud er 21.673,23 euro.

Mål: Udvalgets opgave er at gennemføre og støtte folkelige og kulturelle aktiviteter samt foredrag på amts- og distriktsplan og arrangere primært ikke-klassiske koncerter.

Arsmødeudvalget: Budgettallet er 86.000,00, og regnskabstallet er 89.533,09 euro. Indtægter er budgetteret til 5.000,00 euro, og regnskabstallet er 14.217,96 euro. Det samlede overskud er 5.684,87 euro.

Mål: Mindretallets årlige kultur- og mindretalspolitiske manifestation i hele Sydslesvig med besøg af officielle gæster og samarbejdspartnere fra Danmark. Udvalget koordinerer og finansierer tre friluftsmøder og omkring 40 eftermiddags- og aftenmøder med talere og underholdning. Samlet besøgstal 15-20.000.

Danevirke Museum: For SSF og mindretallet er museet et væsentligt mindretals- og kulturpolitisk indsatsområde. Det årlige besøgstal ligger på ca. 16.000. I 2010, 2011 og 2012 fandt en arkæologisk udgravning sted ved Danevirke under ledelse af Archäologisches Landesamt med assistance fra Danevirke Museum. Man fandt porten gennem Danevirke, dér hvor hævejen gik. Der er overvejelser om, hvordan udgravningen kan indgå i formidlingen af Danevirke. Museet samarbejder med andre danske museer i forbindelse af markeringen af 150-året for 1864.

Mål: Danevirke deltager aktivt i et nordisk-tysk tiltag for at blive anerkendt som UNESCO Verdenskulturarv med vikingekulturen som udgangspunkt. Samarbejdspartnerne er blandt andre Stiftung Schleswig-Holsteinische Landesmuseen Schloss Gottorf og danske, islandske og norske museumsmyndigheder. Den islandske regering koordinerer projektet. (Ansøgningen er sendt ultimo januar 2014).

SSF arbejder hen imod et strategisk samarbejde med ovennævnte Stiftung. Der er indgået en samarbejdsaftale med Museum Sønderjylland.

SSF og museet har været en aktiv medspiller i et grænseoverskridende museumsprojekt: Mindretalsliv/Minderheitenleben - i samarbejde med Schleswig-Flensburg Kulturstiftung, det tyske mindretal ved BDN og Sønderborg Slot. Generalsekretariatet var leadpartner syd for grænsen, og projektet afsluttedes 2013. Det har resulteret i en flot og professionel mindretalsudstilling "Dansk i Sydslesvig fra 1864 til i dag". Takket være en projektbevilling fra Sydslesvigudvalget er udstillingen nu ligeledes digitaliseret.

Mikkelberg: Nordisk kunst- og cricketcenter på Mikkelberg har en associationsaftale med SSF. Det skal være med til at sikre museet som udstillings- og mødested. På sigt er det meningen, at Mikkelberg skal overdrages til SSF. Mikkelberg, der hviler i en fond, ledes af en bestyrelse med stifteren som formand og blandt andre to SSF-medlemmer. Museet finansieres dels gennem formueafkast, og dels via en SSF-rammebevilling.

Målopfyldelse/resultater samlet set:

- Indsatsen inden for "Kulturpleje og -formidling" har i 2013 levet op til foreningens almene mål.
- Teater- og koncertarbejdet har været præget af arrangementer med høj kvalitet.
- Kulturudvalget har sikret et bredt og højt aktivitetsniveau i hele landsdelen i samarbejde med distrikter og amter.
- Budgetdisciplin og prioritering har stået i højsædet. Der er indført bedre styringsværktøjer, bl.a. nyt software.
- Danevirke Museum med mindretalsudstillingen og digitaliseringen er en succes. Arbejdet med videreudvikling af Danevirke hen imod Verdens Kulturarv fortsætter ufortrødent. I anledning af 1864 har museet præsenteret en særlig app.
- Mikkelberg er i en indkøringsfase.

2.2 Humanitært og socialt arbejde

Humanitært udvalg: Budgettallet på saldolinjen er 29.900,00 euro, og regnskabstallet er 38.605,15 euro. Underskuddet kan modregnes gennem gaver.

Mål: Kultur- og samværsaktiviteter for SSF's medlemmer 60 plus.

Målopfyldelse/resultater:

- Foredrag, udflugter, højskoleophold og en lang række kulturelle og sociale aktiviteter for SSF's ældre medlemmer er blevet gennemført med stor tilslutning. Værestedet på Flensborghus er velbesøgt inden for faste åbningstider. Ældreklubberne rundt omkring i landsdelen er meget aktive.

2.3 Varetagelse af interesser i mindretalsspørgsmål

SSF og generalsekretariatet varetager i samarbejde med SSW Sydslesvigs interesser i mindretalsspørgsmål. Ved brug af netværk og relevante danske, tyske og europæiske politiske kontakter søger SSF indflydelse på den mindretalspolitiske udvikling.

Mål: Gennem folkeligt arbejde og kultur- og mindretalspolitisk indflydelse at sikre det danske mindretal sin folkeretlige anerkendelse og optimale rammebetingelser. Dette sker primært gennem følgende indsatsområder:

- På **Christiansborg** plejes og udvikles kontakten til danske folketingspolitikere og beslutningstagere i ministerierne. Parallelt med målrettede samtaler udsendes nyhedsbreve og der arrangeres møder og besøg for MF'ere m.fl. i Sydslesvig. SSF er involveret i Folketingets markering af 150-året for 1864.
- I **Slesvig-Holsten** er SSF en aktiv aktør på den mindretals- og grænselandspolitiske scene. Foreningen er samtale- og samarbejdspartner for tyske politikere og beslutningstagere i amterne, landsregeringen og landdagen. Foreningen er engageret i samarbejdsforummet *DialogForumNorden (DFN)*, hvor der finder en gensidig orientering om og drøftelse af mindretals- og grænselandsspørgsmål sted.
- På **forbundsplan** varetager SSF i samarbejde med SSW kontaktarbejdet over for forbundsregeringen og forbundsdagen, bl.a. i regi af en parlamentarisk arbejdsreds og Kontaktudvalget ved Forbundsindenrigsministeriet, BMI. Sammen med de andre tre anerkendte nationale mindretal koordineres arbejdet via et mindretalsråd. Den praktiske koordinering foregår gennem et af BMI finansieret mindretalssekretariat i Berlin. Sekretariatet er bemandet med en af mindretallene udpeget deltidsmedarbejder. Målsætning for arbejdet er bl.a. en finansiel og kulturel ligestilling samt sikring af forbunds dagens og forbundsregeringens overordnede folkeretlige forpligtelse over for de nationale mindretal set i relation til Tysklands føderale kompetence- og forvaltningsstruktur.
- Inden for europæisk mindretalspolitik er SSF aktiv i samarbejde med **FUEV**, den europæiske sammenslutning af nationale mindretal. Hovedindsatsen har været og er fortsat rettet mod EU-kommissionen og Europa-Parlamentet. Med baggrund i Lissabon-traktaten søgte mindretallene Kommissionen om iværksættelse af et borgerinitiativ - **Minority Safepack** - vedrørende europæisk mindretalspolitik. Desværre blev initiativet afvist, idet Kommissionen mener, at emnekredsen ligger uden for dens kompetencefelt. Sagen er af FUEV indbragt til den europæiske domstol. Politisk har SSF, også via sit arbejde på Christiansborg, forsøgt at fremme sagen. Det vil fortsat ske. Endvidere planlægges afholdelse af FUEV-kongressen 2014 i Flensborg og Sønderborg. Et andet projekt, som SSF har store aktier i, er udvikling af et Nordisk og europæisk forum for nationale mindretal i et SSF-pakhus ved siden af Flensborghus. Sammen med FUEV forsøges sagen fremmet gennem netværksarbejde i relation til Nordisk Råd, Folketinget og EU.

Målopfyldeelse/resultater samlet set:

- Der er en løbende kontakt til MF'ere og embedsværket. Udsendelse af nyhedsbreve finder sted, når det er relevant, og der arrangeres besøg i Sydslesvig, fx besøget af Nordisk Råds medborger- og forbrugerudvalg og FT's internationale sekretariat.
- Kontaktarbejdet på forbundsplan har navnlig taget udgangspunkt i forbunds dagsvalget og dialog med partierne om mindretalspolitiske kernespørgsmål.
- Der er opnået en række kontakter til MEP'ere, og der har været en række netværksarrangementer for at fremme FUEV's og SSF's målsætninger. I Fokus har været **Minority Safepack** og arbejdet i FUEV's dialogforum ved Europa-Parlamentet.

3. Andre indsatsområder

Sydslesvigsk Presse-tjeneste er organiseret inden for SSF.

Mål: Presse-tjenesten står for foreningens og i en vis udstrækning mindretallets kommunikations- og pressearbejde. Hovedopgaven er nyhedsformidling og udgivelse af **KONTAKT** i Flensborg Avis. Regnskabstallet er 236.372,29 euro og dermed 3.977,71 euro over det budgetterede. En Sydslesvig-udstilling turnerer rundt i Danmark, og SSF udgiver i samarbejde med Flensborg Avis med succes (via SSF's Kontakt-aftale med avisen) et Sydslesvigmagasin. SSF's interne og eksterne kommunikation er genstand for løbende udvikling.

Samarbejde på tværs af foreninger og institutioner.

Mål: At søge samarbejde og koordinering inden for relevante områder på tværs af foreningerne og institutionerne.

Målopfyldeelse/resultater samlet set:

- Procedurene for redigering og aktualisering af SSF's hjemmeside er blevet videreudviklet inden for de givne økonomiske rammer. Sydslesvigmagasinet udkommer tre gange om året. Det er en succes.
- Generalsekretariatet varetager sekretariatsfunktionen for Det Sydslesvigske samråd.
- SSF har af Sydslesvigudvalget fået bevilget projektmidler til et fælles Kommunikations- og oplysningsprojekt i regi af Samrådet. Forår 2014 forelægges en kommunikationsstrategi, der derefter skal omsættes.
- SF, biblioteket og SdU er fælles om et Navision-system og samarbejder om udvikling af it-området.
- I samarbejde med Skoleforeningen har SSF nedsat en arbejdsgruppe, der skal foreslå en bedre integration af 'nye' forældre i det danske kulturarbejde. Der arbejdes på et koncept.

4. SSF's ejendomme

SSF driver i alt 49 ejendomme/forsamlingshuse, 30 bygninger (inkl. Danevirke Museum og lejrskolen Skipperhuset i Tønning), 4 stiftelser (ældreboliger) og 16 forvaltede bygninger (ejes af Skoleforeningen). Der findes 132 lejere. Der er ansat 17 viceværter på deltidsordninger.

Mål: At sikre kulturelle mødesteder for det danske arbejde i Sydslesvig.

Ejendomsudvalget og generalsekretariatet sikrer et løbende overblik over SSF's ejendomsmasse og det aktuelle aktivitetsniveau. I de tilfælde, hvor aktivitetsniveauet er for lavt og der ikke længere eksisterer et egentligt grundlag, drøftes salg. Den tidligere sekretariats- og foreningsbygning Lolfod 69 blev solgt per september 2013.

Renovering af Slesvighus 1. fase og 2. fase er gennemført. 1. fase via mellemfinansiering, og 2. fase gennem primært projektmidler fra Sydslesvigudvalget og midler fra Slesvig by, der har været nødt til at sikre Landestheater et spillested. Der er indgået en samarbejdsaftale

frem til 2015. Renoveringen har betydet, at SSF's aktive ejendomsformue er steget med 2,8 mio. euro.

SSF's mellemfinansiering af byggeaktiviteter ved lån har affødt øgede renteudgifter. Salg af Lolfod 69 samt overvejelse om salg af en af SSF's beboelsesejendomme vil nedbringe foreningens nuværende lån.

Som følge af brugeraftaler med Skoleforeningen om brugen af Skoleforeningens ejendomme, påhviler det SSF at finansiere drift, vedligeholdelse og renovering. Omkostningerne er steget uforholdsmæssigt meget.

Målopfyldelse/resultater samlet set:

- Der er et godt administrativt værktøj til forvaltning af SSF's ejendomme. En rationel og økonomisk forsvarlig tilgang afvejes altid i forhold til mindretallets lokale/regionale folkelige og mindretalspolitiske behov.
- Lolfod 69 i Slesvig er solgt.

5. Ledelse og styringsredskaber

FU og generalsekretariatet fastlægger foreningens strategiske og operative mål for et år i en resultataftale med Sydslesvigudvalget. Omsætningen sikres bl.a. gennem følgende styringsredskaber:

- FU og generalsekretæren følger løbende op på resultataftalen.
- SSF's tre faste udvalg og interne arbejdsudvalg aflægger årlige beretninger for FU, hovedstyrelsen og landsmødet.
- Generalsekretæren, der har ansvaret for den daglige drift og hele SSF's forvaltning, leder og styrer forvaltningen ved hjælp af bl.a.:
 - Daglig delegerende, vejledende og opfølgende ledelse.
 - Ugentlige sektionmøder på generalsekretariatet med nøglemedarbejdere.
 - Månedlige amtskonsulentmøder og konsulenternes årlige skriftlige indberetninger.
 - Årlige medarbejdersamtaler.

En rutinemæssig opfølgning på budget og økonomi finder sted ved:

- Prioritering af drift og anlæg op til de årlige budgetforhandlinger med Sydslesvigudvalget.
- Hver måned budgetopfølgning på det samlede budget.
- De tre faste kulturudvalg gennemfører en månedlig budgetopfølgning.
- På ejendomsområdet finder en løbende budgetopfølgning sted.
- Juli/august udarbejdes et halvårsregnskab.
- Fra oktober tager budgetstyringen specielt højde for udgifts-tilbageholdenhed resten af det løbende regnskabsår.
- Indkøbsprocedurer er samlet hos generalsekretariatets ejendomsadministration, og der forvaltes efter princippet 'bedst og billigst', bl.a. i samarbejde med andre institutioner gennem fælles indkøbsaftaler.

Efter budgetoverskridelserne i 2012 har generalsekretariatet indført ugentlig budgetopfølgning i kulturafdelingen i samarbejde med bogholderiet. Der er investeret i et bedre software, der forenkler budgetopfølgningen. Indsatsen har svaret sig.

6. Samlet vurdering

Samlet set har SSF levet op til foreningens formål og mål. Med udgangspunkt i SSF's formål har foreningen tilbudt sine medlemmer og andre interesserede et bredt sammensat kulturprogram på tværs af landsdelen. Det folkelige foreningsliv har udfoldet sig inden for et højt aktivitets- og kvalitetsniveau og med en klar dansk mindretalsprofil.

Dansk Generalsekretariat har varetaget en række koordineringsopgaver til gavn for helheden. Det gælder særligt i regi af Samrådet og kontakten til Sydslesvigsekretariatet.

SSF har som den samlende folkelige forening ydet en målrettet mindretals- og kulturpolitisk indsats for det danske mindretal. Både i København, Berlin og Bruxelles bidrager SSF til at skabe bedre forståelse for mindretalsspørgsmål. I mindretalsrådet og i FUEV spiller SSF en konstruktiv og offensiv rolle.

Informations- og oplysningsarbejdet i Danmark følger SSF's mål og ressourcemæssige rammer. Såvel Sydslesvigudstillingen med skoletjeneste som SSF's aktiviteter ved Folkemødet på Bornholm, i samarbejde med Grænseforeningen og Liberalt Oplysningsforbund, bidrager til at gøre det danske mindretal synligt i Danmark.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsregnskabet for Sydslesvigsk Foreningen er aflagt i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1720 af 21. december 2010 om regnskab for, revision af og indhentning af oplysninger fra foreninger og organisationer m.v., der modtager tilskud fra Sydslesvigudvalget.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde foreningen, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå foreningen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Foreningen har foretaget en opgørelse af foreningens åbningsbalance pr 1. januar 2003. Henset til at foreningen har eksisteret siden 1920 er de indregnede aktiver i åbningsbalancen behæftet med nogen usikkerhed, hvilket kan have indflydelse på opgørelse af foreningens balancesum og egenkapital.

Resultatopgørelsen

Indtægter

Foreningens indtægter består hovedsageligt af tilskud fra Undervisningsministeriet i Danmark samt offentlige tilskud fra Tyskland. Tilskud indtægtsføres i resultatopgørelsen for det regnskabsår som de vedrører. I det omfang der modtages tilskud til øremærkede anlægsformål, som ikke fører til omkostninger i resultatopgørelsen, føres denne indtægt direkte i foreningens egenkapital.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter renteindtægter og – omkostninger, realiserede kursgevinster og - tab vedrørende værdipapirer og gæld samt realiserede og urealiserede transaktioner i fremmed valuta.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Skat

Foreningen er godkendt som almennyttig forening og er efter tysk skattelovgivning ikke skattepligtig.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Ejendomme

Grunde og bygninger indregnes ved første indregning til kostpris. Igangværende anlægsprojekter indregnes til de per statusdagen afholdte anlægsomkostninger.

Der foretages 2 pct afskrivning på ejendomme.

Modtaget anlægstilskud til erhvervelse, opførelse eller ombygning af ejendomme indregnes i resultatopgørelsen såfremt det modtagne tilskud ikke er øremærket. Modtagne tilskud, der er øremærket til anlægsformål fra tilskudsgiver, indregnes direkte i foreningens egenkapital efter afsluttet byggeregnskab.

Der finder ikke modregning sted mellem indregning af aktiv og tilskud.

Fortjeneste eller tab ved salg af foreningens ejendomme opgøres netto efter afholdelse af de til salget hørende omkostninger og indregnes direkte på egenkapitalen.

Inventar og driftsmidler

Anskaffelser af inventar og driftsmidler efter 1. januar 2010 indregnes i balancen og afskrives liniært med en levetid på 3 år, i det afskrivningerne i anskaffelsesåret beregnes for et kalenderår uanset anskaffelsestidspunktet.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Såfremt kostprisen er mindre end 1.000 EUR. udgiftsføres anskaffelsen straks i resultatopgørelsen.

Årets afskrivninger udgiftsføres under de enkelte områder i driften og følger samme opdeling, som udgifter til anskaffelse af mindre inventargenstande. Således præsenteres årets afskrivninger som en løbende driftsudgift.

Årets afskrivning udgør 7.179,16 EUR.

Anskaffelser af inventar og driftsmidler i perioden frem til 31. december 2009 er udgiftsført direkte i resultatopgørelsen.

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Værdipapirer

Værdipapirer indregnes og måles til kostpris uanset om dagsværdien måtte være højere eller lavere.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til kostpris, der sædvanligvis svarer til nominal værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Likvider

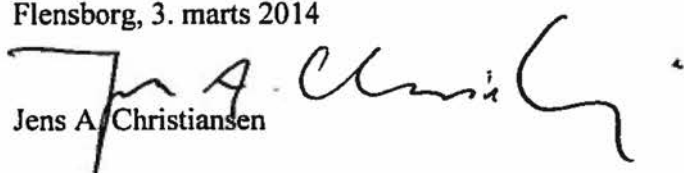
Kasse- og bankbeholdninger er indregnet og målt til nominal værdi.

Gæld

Gæld er indregnet og målt til nominal værdi.

Flensborg, 3. marts 2014

Jens A. Christiansen

Sammenstilling-Regnskab 2013

	<u>Udgifter €</u>	<u>Indtægter €</u>
A. <u>Kulturelt område</u>		
Generalsekretariatet / Administration	319.762,38	25.385,51
Sekretariaterne + Friiske / Administration	144.794,80	
SSF's lønninger	2.173.297,73	
Pressestjenesten	236.372,29	
Kulturfafdelingen	207.818,02	102.303,86
SSF's humanitære arbejde	92.585,63	26.187,00
Tilskud til andre organisationer	330.581,00	
Dybbøldagsindsamling	494,00	3.070,39
<u>Kontingent, gaver, tilskud</u>		
Foreningens kontingent 100 %		232.623,53
Distrikternes andel 40 %	93.049,41	
Gaver til SSF		22.189,24
Gaver til andre		2.045,00
Statens tilskud		3.252.828,00
Tilskud fra landet Slesvig-Holsten		426.000,00
Tilskud fra landet S-H til Danevirke Museum		30.000,00
Andre tilskud		
	<hr/> 3.598.755,26	4.122.632,53
B. <u>Formueforvaltning</u>		
Renteindtægter		12.099,91
Ejendomme administreret af SSF	152.608,78	83.514,86
SSF's ejendomme	583.233,80	579.265,90
Forsamlingshuset Danevirke	4.600,00	
Foreningens Pensionistboliger	244.118,34	323.526,46
	<hr/> 984.560,92	998.407,13
C. <u>Skattefrle forretninger</u>		
Teater/koncert	361.347,93	254.986,84
Flensborghus Forsamlingshus	37.727,06	36.323,92
Skipperhuset	48.712,47	41.025,19
Museum Danevirke	56.513,02	30.641,05
Tilskud til Mikkelberg	60.773,90	
	<hr/> 565.074,38	362.977,00
D. <u>Skattepligtige forretninger</u>		
Kulturaktiviteter i distrikterne	212.240,13	69.913,36
Valdemarsflag	1.336,58	2.443,90
Kiosk Danevirkegården	1.093,11	1.570,08
Julemærker	2.586,70	9.806,67
	<hr/> 217.256,52	83.734,01
	5.365.647,08	5.567.750,67
Sum	202.103,59	
Tilskud Theater Slesvighus Byggefinansering l. rate 2013	200.000,00	
	<hr/>	
Resultat overskud	2.103,59	

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2014 Euro	Budget 2015 Euro
<u>I. Generalsekretariat / Administration</u>				
1. Kontorhold	70.000,00	64.741,96	65.000,00	65.000,00
2. Revision	15.000,00	15.000,00	15.000,00	15.000,00
3. Kontormaskiner, leje, fornyelse Indtægter edb	10.000,00	10.814,14	10.000,00	10.000,00
4. Rentekonto udgifter	25.000,00	19.773,84	25.000,00	25.000,00
5. Kørsel, rejser og møder	60.000,00	60.958,75	48.000,00	28.000,00
6. Kunstnerkort/Julekort udgifter	80.000,00	80.293,86	80.000,00	80.000,00
7. Diverse udgifter indtægter	2.000,00	1.998,87	2.000,00	2.000,00
8. Kompetenceudvikling Diverse indtægter	21.000,00	30.397,15	26.000,00	26.000,00
9. Layout & Copy Udgifter	3.000,00	2.907,30	1.800,00	1.800,00
Indtægter	-1.500,00	-1.921,37	-1.500,00	-1.500,00
	10.000,00	14.686,25	17.000,00	10.000,00
	20.000,00	18.190,26	20.000,00	20.000,00
	-28.000,00	-23.464,14	-25.000,00	-25.000,00
udgifter	316.000,00	319.762,38	309.800,00	282.800,00
indtægter	-29.500,00	-25.385,51	-26.500,00	-26.500,00
Saldo	286.500,00	294.376,87	283.300,00	256.300,00
<u>II. Sekretariaterne + Friiske/Administration</u>				
1. Driftstilskud	122.000,00	127.721,16	124.000,00	124.000,00
2. Tjenestekørsel	22.000,00	17.073,64	22.000,00	22.000,00
udgifter	144.000,00	144.794,80	146.000,00	146.000,00
<u>III. SSF's lønninger</u>				
1. Generalsekretariatet lønomkostninger	1.134.000,00	1.111.867,89	1.154.000,00	1.174.400,00
2. Medarbejderfonden	7.000,00	7.000,00	8.000,00	8.000,00
3. Sekretariaterne/Friiske lønomkostninger	835.500,00	863.118,17	862.000,00	871.000,00
4. Danevirke Museum	165.000,00	181.811,67	167.000,00	170.000,00
Danevirke - forsamlingshuset	9.500,00	9.500,00	9.500,00	9.500,00
udgifter	2.151.000,00	2.173.297,73	2.200.500,00	2.232.900,00

A. Kulturelt område (Ideeeller Bereich)

	Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2014 Euro	Budget 2015 Euro
IV. Generalsekretariatet / Pressetjenesten				
1. Kontorhold	13.000,00	10.803,22	13.000,00	13.000,00
2. Medlemsbladet "Kontakt" "Kontakt" indtægter	170.000,00	172.453,50	172.000,00	172.000,00
	-1.000,00	0,00	-839,00	-750,00
3. Arbejd, julehefter, tryksager indtægter	33.000,00	24.667,48	25.000,00	25.000,00
	-3.050,00	0,00	0,00	
4. Oplysningsarbejde og besøg indtægter	23.400,00	23.400,00	15.400,00	15.400,00
		0,00		
5. Christiansborg indtægter	5.000,00	5.048,09	5.000,00	5.000,00
udgifter	244.400,00	236.372,29	230.400,00	230.400,00
indtægter	-4.050,00	0,00	-839,00	-750,00
Saldo	240.350,00	236.372,29	229.561,00	229.650,00

V. Generalsekretariat / Kulturafdelingen

Artsmøder, fællesmøder, kurser folkevalgte Arsmøde	25.000,00	15.510,25	20.000,00	20.000,00
	86.000,00	89.533,09	86.000,00	86.000,00
indtægter	-5.000,00	-14.217,96	-5.000,00	-5.000,00
Generelle tilskud til kulturelt arbejde	10.000,00	7.196,00	8.000,00	8.000,00
Sydslesvigsk Billedsamling	6.400,00	6.842,71	6.400,00	6.400,00
udgifter	127.400,00	119.082,05	120.400,00	120.400,00
indtægter	-5.000,00	-14.217,96	-5.000,00	-5.000,00
Saldo	122.400,00	104.864,09	115.400,00	115.400,00

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)		Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2013 Euro	Budget 2015 Euro
<u>V.II Interreg Projektmidler, Interreg og Berlin</u>					
Indtægter Projekt "Mindretalsliv			-13.382,90		
Udgifter Projekt "Mindretalsliv			14.000,00		
Saldo Projekt "Mindretalsliv"			617,10		
Indtægter Digitaliseringsp. Danevirke			-74.703,00		
Udgifter Digitaliseringsp. Danevirke			74.703,00		
Saldo Digitaliseringsp. Danevirke			0,00		
Saldo Projekt "Blandt Naboer"					
Indtægter Mindretalssekretær Berlin			0,00		
Udgifter Mindretalssekretær Berlin			32,97		
Saldo			32,97		

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2014 Euro	Budget 2015 Euro
<u>VI. Foreningens humanitære arbejde</u>				
1. Humanitært Udvalg udgifter *	46.900,00	64.740,92	46.900,00	46.900,00
indtægter	-17.000,00	-26.187,00	-17.000,00	-17.000,00
2. Tekniske udgifter - husleje, tilf. forsikringer	4.500,00	184,08	4.500,00	4.500,00
3. Socialrådgiver	26.500,00	27.609,40	27.000,00	27.000,00
4. Værestedet udgifter		51,23		
indtægter				
udgifter	77.900,00	92.585,63	78.400,00	78.400,00
indtægter	-17.000,00	-26.187,00	-17.000,00	-17.000,00
Saldo	60.900,00	66.398,63	61.400,00	61.400,00
* der kan modregnes 14.376,20 i gaver				
<u>VII. Tilskud til de tilsluttede organisationer</u>				
1. Foreningen af Aktive Kvinder i Sydslesvig	12.850,00	12.850,00	12.850,00	12.850,00
2. Den slesvigske Kvindeforening	12.850,00	12.850,00	12.850,00	12.850,00
3. Sønderjydske Arbejderforening	1.680,00	1.680,00	1.680,00	1.680,00
4. Sydslesvigs danske Kunstforening	5.410,00	5.410,00	5.410,00	5.410,00
5. Foreningen NORDEN - Sydslesvig	5.010,00	5.010,00	5.010,00	5.010,00
6. Sydslesvigske Museumsforening	4.280,00	4.280,00	4.280,00	4.280,00
7. Hejmdal Blæseorkester	500,00	500,00	500,00	500,00
8. Torsdagskoret	1.420,00	1.420,00	1.420,00	1.420,00
9. Historisk Samfund	500,00	500,00	500,00	500,00
10. Fælleslandboforeningen			30.000,00	30.000,00
11. Rådighedspulje	3.500,00	3.500,00	3.500,00	3.500,00
I alt	48.000,00	48.000,00	78.000,00	78.000,00
11. Nordfrisk Institut	25.560,00	25.560,00	25.560,00	25.560,00
12. Mindretalsunionen (FUEV - kontingent)	3.990,00	3.500,00	3.990,00	3.990,00
I alt	29.550,00	29.060,00	29.550,00	29.550,00

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

	Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2014 Euro	Budget 2015 Euro
VIII. Tilskud til andre organisationer				
1. Dansk Skoleforening	39.100,00	40.044,00	40.000,00	40.000,00
2. SdU	51.600,00	52.824,00	52.800,00	52.800,00
3. Dansk Kirke i Sydslesvig	32.500,00	33.228,00	33.200,00	33.200,00
4. Voksenundervisning	25.790,00	26.412,00	26.400,00	26.400,00
5. Dansk Sundhedsjeneste	28.300,00	28.968,00	28.900,00	28.900,00
I alt	177.290,00	181.476,00	181.300,00	181.300,00
Gaver til andre (fra andre)	75.000,00	72.045,00	5.000,00	5.000,00
I alt	252.290,00	253.521,00	186.300,00	186.300,00
IX. Indsamling				
1. Dybbøldag udgifter	500,00	494,00	500,00	500,00
indtægter	-5.000,00	-3.070,39	-4.000,00	-4.000,00
Saldo	-4.500,00	-2.576,39	-3.500,00	-3.500,00

A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)

<u>X. Kontingent / gaver og tilskud</u>	Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2014 Euro	Budget 2015 Euro
1. Foreningens kontingent	-231.000,00	-232.623,53	-245.000,00	-245.000,00
Samlet indtægt 100 %	92.400,00	93.049,41	98.000,00	98.000,00
Distrikternes andel				
Saldo indtægt	-138.600,00	-139.574,12	-147.000,00	-147.000,00
2. Diverse indtægter / gaver SSF	-30.000,00	-22.189,24	-30.000,00	-30.000,00
gaver til andre	-5.000,00	-2.045,00	-5.000,00	-5.000,00
+ formålsbestemte indtægter				
- transport indtægter og gaver				
til kapitalkonto				
3. Statens tilskud	-3.251.500,00	-3.252.828,00	-3.186.121,00	-3.211.610,00
4. Tilskud fra				
Landet Slesvig-Holsten	-426.000,00	-426.000,00	-456.000,00	-456.000,00
5. Tilskud fra SH til Danevirke Museum	-30.000,00	-30.000,00	-30.000,00	-30.000,00
6. Andre tilskud				
udgifter	92.400,00	93.049,41	98.000,00	98.000,00
indtægter	-3.973.500,00	-3.965.685,77	-3.952.121,00	-3.977.610,00
Saldo	-3.881.100,00	-3.872.636,36	-3.854.121,00	-3.879.610,00
Udgifter: Kulturelt område	3.483.440,00	3.598.755,26	3.477.850,00	3.483.250,00
Indtægter: Kulturelt område	-4.034.050,00	-4.122.632,53	-4.005.460,00	-4.030.860,00
Saldo	-550.610,00	-523.877,27	-527.610,00	-547.610,00

B: Formueforvaltning

	Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2014 Euro	Budget 2015 Euro
XI. Renteindtægter	-12.000,00	-12.099,91	-12.000,00	12.000,00
XII. Ejendomme, administreret af SSF				
løbende drift	115.000,00	127.343,40	115.000,00	115.000,00
reparationer og vedligeholdelse	30.000,00	25.265,38	30.000,00	30.000,00
indtægter	-80.000,00	-83.514,86	-80.000,00	-80.000,00
Saldo	65.000,00	69.093,92	65.000,00	65.000,00
XIII. SSF's ejendomme (./ Skipperhuset, Forsamlingshuset Flensborghus)				
løbende drift	510.000,00	511.660,69	510.000,00	530.000,00
reparationer og vedligeholdelse	60.000,00	71.573,11	60.000,00	60.000,00
indtægter **	-380.000,00	-579.265,90	-380.000,00	-380.000,00
Saldo	190.000,00	3.967,90	190.000,00	210.000,00
** der modregnes byggetilskud 200.000 € Slesvighus				
XIV. Forsamlingshuset Danevirke				
udgifter Forsamlingshus	4.600,00	4.600,00	4.600,00	4.600,00
XV. Foreningens pensionistboliger				
løbende drift	175.000,00	161.708,21	175.000,00	175.000,00
reparationer og vedligeholdelse	35.000,00	41.085,72	35.000,00	35.000,00
afdrag	40.000,00	41.324,41	40.000,00	40.000,00
indtægter	-328.000,00	-323.526,46	-328.000,00	-328.000,00
Saldo	-78.000,00	-79.408,12	-78.000,00	-78.000,00
Udgifter: Formueforvaltning	969.600,00	984.560,92	969.600,00	989.600,00
Indtægter: Formueforvaltning	-800.000,00	-998.407,13	-800.000,00	-800.000,00
Saldo	169.600,00	-13.846,21	169.600,00	189.600,00

C: Skattefrie forretninger (Zweckbetr.)

	Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2014 Euro	Budget 2015 Euro
XVI. Teatararbejde og danske koncerter				
1. Teater	288.000,00	239.959,21	288.000,00	288.000,00
2. Koncerter	56.000,00	54.088,72	50.000,00	50.000,00
3. Sønderjyllands Symfoniorkester	64.000,00	67.300,00	70.000,00	70.000,00
udgifter ialt	408.000,00	361.347,93	408.000,00	408.000,00
1. Kulturministeriet	-67.000,00	-67.300,00	-67.000,00	-67.000,00
2. Amter og kommuner	-112.740,00	-122.093,97	-112.740,00	-112.740,00
3. Teater-billetsalg	-61.000,00	-40.712,62	-61.000,00	-61.000,00
4. Koncert-billetsalg	-30.000,00	-19.701,84	-30.000,00	-30.000,00
5. Andre indtægter		-5.178,41		
indtægter ialt	-270.740,00	-254.986,84	-270.740,00	-270.740,00
Saldo	137.260,00	106.361,09	137.260,00	137.260,00
XVII. Flensborghus Forsamlingshus				
Udgifter	46.000,00	37.727,06	41.000,00	39.000,00
Indtægter	-40.000,00	-36.323,92	-40.000,00	-40.000,00
Saldo	6.000,00	1.403,14	1.000,00	-1.000,00
XVIII. Skipperhuset				
Udgifter *	39.000,00	44.562,47	39.000,00	39.000,00
Udgifter til buskørsel	4.000,00	4.150,00	4.000,00	4.000,00
Indtægter	-38.000,00	-41.025,19	-41.000,00	-41.000,00
Saldo	5.000,00	7.687,28	2.000,00	2.000,00
* Med Skipperhusets bil				
XIX. Danevirke Museum				
udgifter Museet	42.000,00	49.434,20	42.000,00	44.000,00
udgifter udstillinger	5.100,00	7.078,82	5.100,00	5.100,00
udgifter i alt	47.100,00	56.513,02	47.100,00	49.100,00
indtægter	-30.000,00	-30.641,05	-30.000,00	-30.000,00
Saldo udgifter	17.100,00	25.871,97	17.100,00	19.100,00

C: Skattefrie forretninger (Zweckbetr.)

	Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2014 Euro	Budget 2015 Euro
XX. Mikkelberg				
Tilskud til Mikkelberg	58.500,00	60.773,90	43.500,00	43.500,00
Udgifter: Skattefri forretning	602.600,00	565.074,38	582.600,00	582.600,00
Indtægter: Skattefri forretning	-378.740,00	-362.977,00	-381.740,00	-381.740,00
Saldo	223.860,00	202.097,38	200.860,00	200.860,00

D. Skattepligtige forretninger				
	Budget 2013 Euro	Regnskab pr. 31.12.13	Budget 2014 Euro	Budget 2015 Euro
<u>XXI. Kulturaktiviteter i distrikterne</u>				
Udgifter (inkl. Sydslesvigsk Musikarbejde)	232.000,00	212.240,13	232.000,00	232.000,00
Indtægter	-68.000,00	-69.913,36	-68.000,00	-68.000,00
Saldo	164.000,00	142.326,77	164.000,00	164.000,00
<u>XXII. Valdemarsflag</u>				
Udgifter	1.500,00	1.336,58	1.500,00	1.500,00
Indtægter	-1.850,00	-2.443,90	-1.850,00	-1.850,00
Saldo	-350,00	-1.107,32	-350,00	-350,00
<u>XXIII. Kiosk Danevirkegården</u>				
Udgifter	1.500,00	1.093,11	1.500,00	1.500,00
Indtægter	-3.000,00	-1.570,08	-3.000,00	-3.000,00
Saldo	-1.500,00	-476,97	-1.500,00	-1.500,00
<u>XXIV. Julemærker</u>				
Udgifter	3.000,00	2.586,70	3.000,00	3.000,00
Indtægter	-8.000,00	-9.806,67	-8.000,00	-8.000,00
Saldo	-5.000,00	-7.219,97	-5.000,00	-5.000,00
Udgifter skattepligtige forretninger	238.000,00	217.256,52	238.000,00	238.000,00
Indtægter skattepligtige forretninger	-80.850,00	-83.734,01	-80.850,00	-80.850,00
Saldo	157.150,00	133.522,51	157.150,00	157.150,00

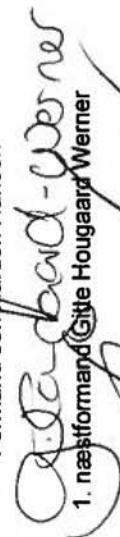
Sammenstilling

Udgifter	Budget	Regnskab	Budget	Budget
	2013 Euro	pr. 31.12.13	2014 Euro	2015 Euro
A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)	3.483.440,00	3.598.755,26	3.477.850,00	3.483.250,00
B. Formueforvaltning	989.600,00	984.560,92	989.600,00	989.600,00
C. Skattefrie forretninger	602.600,00	565.074,38	582.600,00	582.600,00
D. Skattepligtige forretninger	238.000,00	217.256,52	238.000,00	238.000,00
Saldo	5.293.640,00	5.365.647,08	5.268.050,00	5.293.450,00
Indtægter				
A. Kulturelt område (Ideeller Bereich)	-4.034.050,00	-4.122.632,53	-4.005.460,00	-4.030.860,00
B. Formueforvaltning	-800.000,00	-998.407,13	-800.000,00	-800.000,00
C. Skattefrie forretninger	-378.740,00	-362.977,00	-381.740,00	-381.740,00
D. Skattepligtige forretninger	-80.850,00	-83.734,01	-80.850,00	-80.850,00
Saldo	-5.293.640,00	-5.567.750,67	-5.268.050,00	-5.293.450,00
Sum resultat		-202.103,59		
1. Øremærket tilskud byggegenkab		200.000,00		
2. fase Slesvighus fra Landestheater Schleswig				
RESULTAT		-2.103,59		

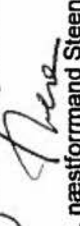
Flensburg, den 3. marts 2014

Sydslesvigsk Forenings foretningsudvalg

Formand Jon Hardon Hansen

1. næstformand Gille Hougaard Werner

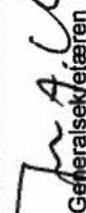
2. næstformand Steen Schröder

1. bisidder Kirsten Fultrup

2. bisidder Annette Neumann

Generalsekretæren

Sydslesvigsk Forening - Balance pr. 31.12.2013

Aktiver	2013 €	2012 €	Passiver	2013 €	2012 €
SSF's ejendomme pr. 01.01.2013:	15.928.166,04		Kapitalkonto pr. 1.1.2013:	14.624.538,90	
+ Byggeregnskab Slesvighus 2 fase	1.468.793,51		+ Byggeregnskab Slesvighus 2 fase	1.468.793,51	
./. Salgsprovenue Lofod 69	180.000,00		./. Slesvighus lejeandele finansiering	600.000,00	
./. Salg ejendom (gave 2012)	105.000,00		+ Slesvighus teaterleje 2013	200.000,00	
./. Nedskrivning Lofod 69	316.055,39		./. Nedskrivning Lofod69	316.055,39	
./. 2 pct nedskrivning ejendomme	341.633,17	15.928	./. 2 pct nedskrivning ejendomme	341.633,17	
	16.454.270,99		./. 2 pct nedskrivning pensionistboliger	83.640,49	
+ Igangværende byggearbejde	310.844,92	648	./. egenandel 2 byggefase Slesvighus	208.600,31	
SSF's pensionistboliger	4.098.384,97		+ afdrag (omkostningsført)	14.601,33	
./. 2 pct Nedskrivning pensionistboliger	83.640,49		+ afdrag (omkostningsført)	41.324,41	
	4.014.744,48	4.098	Kapitalkonto pr. 31.12.2013	14.799.328,79	14.624
Ejendomme i alt	20.779.860,39	20.674	Fonden af 1952 Slesvigsk Kreditforening	1.301.517,69	
Inventar	7.179,16	17	Fonden af 1956 Slesvigsk Kreditforening	411.941,23	
Slesvigsk Kreditforening eG	1.713.458,92	1.713	Fonden af 1952 og 1956	1.713.458,92	1.713
Andre værdipapirer	62.646,00	63	Statens mellemregning pr. 1.1.2013	0,00	
ANLEGSAKTIVER I ALT	22.563.144,47	22.467	+ Slesvighus teaterleje 2013	200.000,00	
			+ overskud 2013	2.103,59	
Tilgodehavender (debitorer)	95.792,19	155	Resultat 2013	202.103,59	
Midler der forvaltes af SSF	155.725,42	155	./. Henført til kapitalkonto Slesvighus	200.000,00	
Bankbøger	33.567,10	33	Statens mellemregning pr. 31.12.2013	2.103,59	0
Bankbeholdninger	60.635,68	31	KAPITAL I ALT	16.514.891,30	16.337
Kassebeholdninger	7.243,22	6	Passiv afgrænsning Slesvighus leje 2014 + 2015	400.000,00	0
Likvide midler i alt	257.171,42	225	Byggetil SSF's pensionistboliger	845.937,37	889
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	352.963,61	380	Byggestøttefond SSF's pensionistboliger	71.580,86	71
			Byggestøttefond	3.162.263,09	3.162
			Kreds Rendsborg/Egemførde	61.355,03	61
			Banklån Union-Bank	365.989,96	379
			Lånforpligtelse A.P.Møller v/Slesvighus	25.564,59	26
			Periodeafgrænsning	8.849,72	103
			Fonds og henlæggelser Teaterabo	21.267,29	10
			Kreditorer	156.382,05	129
			Afgrænsning 2013 løn, skat mm.	30.451,84	0
			Midler der forvaltes af SSF	155.725,42	155
			Banklån igangværende byggearbejde	670.000,00	706
			Banklån mellemfinansiering Buedelsdorf	242.000,00	392
			Bankgæld	183.820,97	426
			Bankgæld Billeinet	28,59	
AKTIVER I ALT	22.916.108,08	22.847	GÆLD I ALT	6.401.216,78	6.509
			PASSIVER I ALT	22.916.108,08	22.847

Eventualforpligtelser: Sydslesvigsk Forening har overfor Slesvigsk Kreditforening eG afgivet en kaution på 150.000,- €.

Ejendomme administreret af SSF

2013

	Forsamlingshuse	Udgifter €	Indtægter €	Saldo €
501	Martinsbjerg	0,00	0,00	0,00
502	Langbjerg	19.928,25	12.709,12	-7.219,13
503	Oksbøl	13.009,09	6.311,45	-6.697,64
504	Møllebro	9.344,40	4.378,20	-4.966,20
505	Agtrup	2.747,91	0,00	-2.747,91
506	Drage	13.581,28	13.744,46	163,18
510	Hatsted	12.059,39	8.471,85	-3.587,54
511	Tinningsted	6.377,49	3.179,77	-3.197,72
512	Arnæs	11.147,61	9.878,91	-1.268,70
514	Jydbæk	9.153,26	0,00	-9.153,26
515	Nybjerg	15.261,78	5.638,57	-9.623,21
518	Stedesand	5.764,50	5.766,25	1,75
520	Kliitskolen St. Peter Ording	8.836,26	4.013,28	-4.822,98
521	Kontor Sydtønder amt	1.426,61	0,00	-1.426,61
522	Follervig	43,34	0,00	-43,34
523	List	6.089,49	9.423,00	3.333,51
549	Div. Forsamlingshuse	17.838,12	0,00	-17.838,12
		152.608,78	83.514,86	-69.093,92

SSF's ejendomme

2013

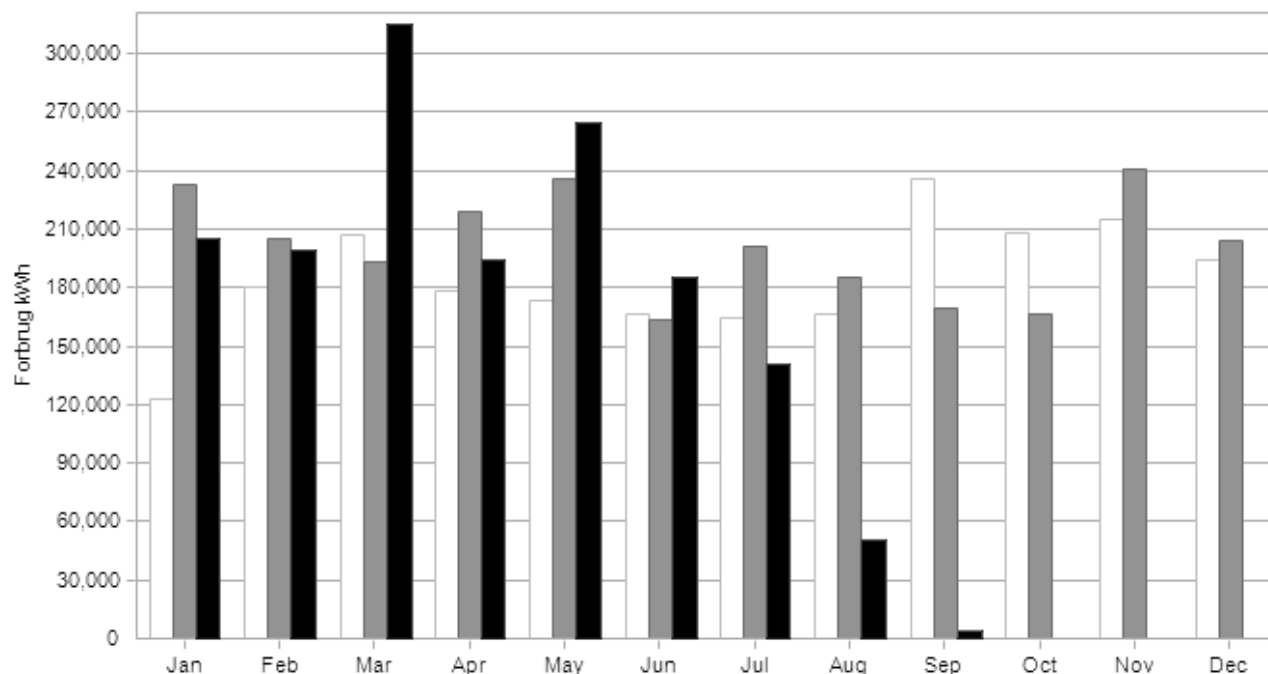
	Ejendomme	Udgifter €	Indtægter €	Saldo €
602	Nørregade 74	8.786,60	16.488,77	7.702,17
603	Skibsbroen 41	1.359,43	5.098,28	3.738,85
604	Skibsbroen 42	5.495,99	11.487,87	5.991,88
605	Husumhus	88.566,60	47.110,21	-41.456,39
608	Paludanushuset	22.430,99	10.166,27	-12.264,72
609	Tarup	11.973,90	0,00	-11.973,90
610	Gelting	5.774,00	0,00	-5.774,00
611	Skovlund	5.652,67	0,00	-5.652,67
612	Mårkær	3.350,69	0,00	-3.350,69
613	Toosbøygade 7	25.069,61	49.755,83	24.686,22
615	Knuthgade	13.750,71	32.890,39	19.139,68
616	Tønnsenhuset	19.484,60	3.880,00	-15.604,60
617	Sporskifte	14.594,43	2.000,00	-12.594,43
619	Langsted	7.026,02	4.803,03	-2.222,99
620	Vyk	8.453,86	0,00	-8.453,86
621	Nibøl	7.673,08	0,00	-7.673,08
622	Lolfod 69	10.633,27	0,00	-10.633,27
623	Slesvighus	117.964,14	241.802,81	123.838,67
624	Damholm	12.491,28	6.492,00	-5.999,28
625	Ravnkær	8.209,02	7.779,54	-429,48
626	Mysunde	203,61	0,00	-203,61
627	Moldened	14.205,12	7.940,00	-6.265,12
628	Skovby	12.399,35	5.199,79	-7.199,56
629	Bøglund	14.497,14	5.450,20	-9.046,94
630	Holtenå	10.541,21	3.473,71	-7.067,50
631	Amtmandsgården	224,71	0,00	-224,71
632	Medborgerhuset	13.117,52	1.398,40	-11.719,12
633	Nørregade 76	99.405,16	111.548,80	12.143,64
634	Nørregade 78	16.612,81	4.500,00	-12.112,81
635	Bydelsdorf	2.477,53		-2.477,53
698	Fælles udgifter	808,75	0,00	-808,75
	Ejendomme i alt (uden Flensborghus Forsamlingshus og Skipperhuset, Danevirke)	583.233,80	579.265,90	-3.967,90
601	Flensborghus Forsamlingshus	37.727,06	36.323,92	-1.403,14
607	Skipperhuset	48.712,47	41.025,19	-7.687,28
	I alt	<u>669.673,33</u>	<u>656.615,01</u>	<u>-13.058,32</u>

SSF's pensionistboliger og Slesvighus pr. 31.12.2013

<i>Margaretha-Bremer-Stiftelse</i>	€	702	<i>Pensionistboliger, Bydelsdorf</i>	€
udgifter -løbende drift-	76.613,50		udgifter -løbende drift-	39.945,50
udgifter -rep./vedl.	12.021,33		udgifter -rep./vedl.	8.325,73
afdrag	13.821,83		afdrag	8.068,20
indtægter	150.540,27		indtægter	66.547,42
saldo	<u>-48.083,61</u>		saldo	<u>-10.207,99</u>
<i>Margrethegården, Slesvig</i>		704	<i>Pensionistboliger, Egernførde</i>	
udgifter -løbende drift-	25.522,16		udgifter -løbende drift-	19.627,05
udgifter -rep./vedl.	18.557,21		udgifter -rep./vedl.	2.181,45
afdrag	11.168,30		afdrag	8.266,08
indtægter	68.758,26		indtægter	37.680,51
saldo	<u>-13.510,59</u>		saldo	<u>-7.605,93</u>
Nolits:				
Slesvighus			Pensionistboligerne samlet pr. 31.12.2013	
Udgifter-løbende drift-	95.460,96		Udgifter drift ialt	161.708,21
udgifter - rep./vedl.	7.901,85		Udgifter / Rep./Vedl.	41.085,72
afdrag	14.501,33		Afdrag I alt	41.324,41
indtægter	241.802,81		Indtægter ialt	323.526,46
saldo	<u>-123.838,67</u>		Saldo	<u>-79.408,12</u>

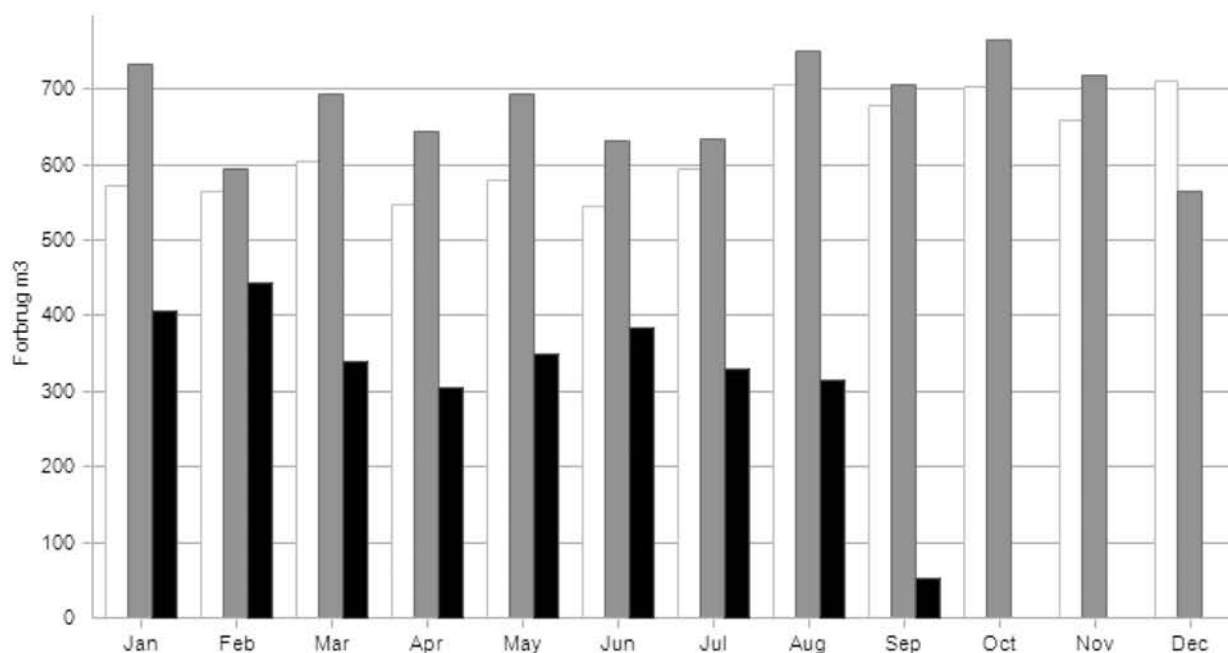
84 Grønt Regnskab

Elforbrug :

kw/h	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2012	122.786	180.233	206.754	177.975	173.125	166.407	164.789	166.041	235.607	208.034	214.940	194.457
2013	232.341	204.841	193.497	218.604	235.876	163.684	201.326	185.457	169.525	166.107	240.778	203.988
2014	205.482	198.980	314.956	194.401	265.008	185.050	141.025	50.628				

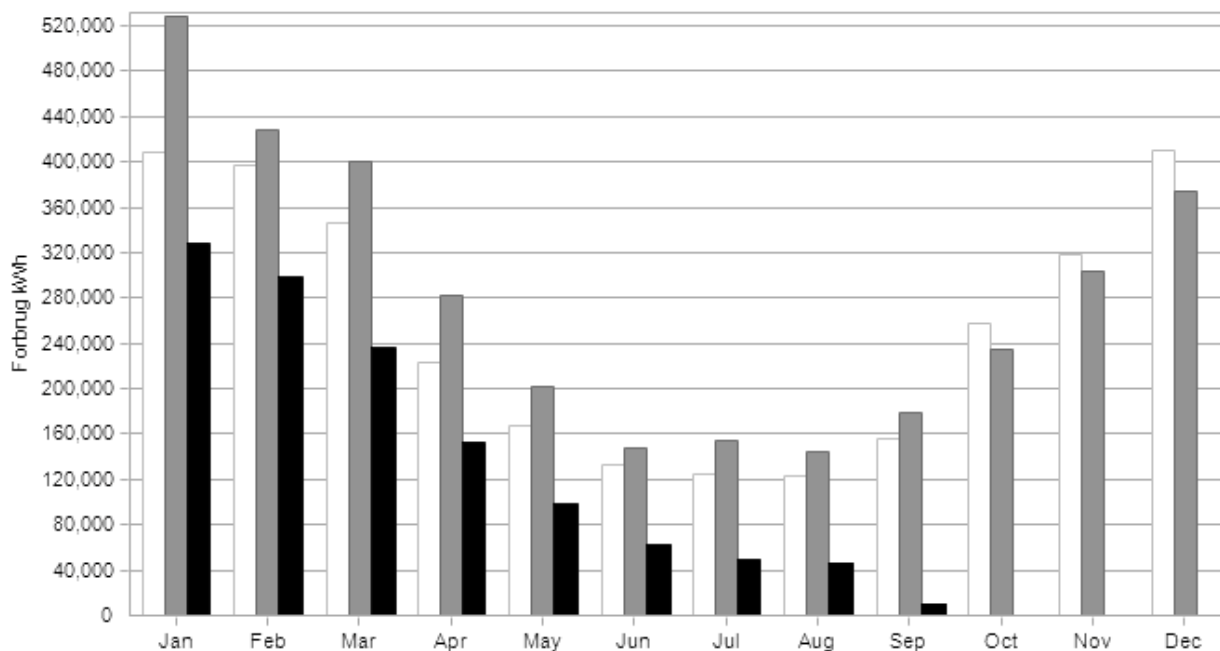
Vandforbrug :

m3	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2012	571	565	604	546	579	544	595	707	678	703	658	710
2013	732	594	693	643	694	632	635	750	706	765	719	564
2014	407	443	338	305	348	384	330	315	52			

2014 – Vandforbruget i SSFs pensionistboliger registreres ultimo december.

Varmeforbrug:

kw/h	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2012	408.207	379.895	346.119	223.359	167.907	132.124	124.908	123.094	156.425	257.241	318.404	410.014
2013	528.548	428.409	401.085	281.469	201.555	147.888	154.568	144.128	178.567	234.700	302.974	374.565
2014	328.221	297.867	235.820	152.084	98.874	61.906	49.275	9.849				

2014 – Varmeforbruget i SSFs pensionistboliger registreres ultimo december

BLÅ BERETNING 2014

Sydslesvigsk Forening
Norderstr. 76
24939 Flensburg
Telefon +49 461 144 08-0
www.syfo.de